Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

23 АВГУСТ 1968 й. ЖУМА. 3-йил чиқиши. № 197 (657). БАҲОСИ 2 ТИЙИН

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

● ЛЕНИНЧА МЕҲНАТ ВАХТАСИДА

ТОПШИРИҚЛАР ОШИРИБ БАЖАРИЛЯПТИ

Бригадамизда катта саналарни муносиб меҳнат совғалари билан кутиб олиш одат тусига кириб қолган. Ишчиларимизнинг кўпчилиги ғоят ташаббускор, ғайратли кишилар. Улар ўз бригадалари, қолаверса корхоналари шоншуҳратини ҳамма нарсадан юқори қўядилар.

Пролетариат доҳий В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигига муносиб меҳнат совғалари тайёрлаш бўйича корхонамизда кенг кулоч ёяётган ҳаракатда ҳам бригадамиз аъзолари катта ташаббускорлик кўрсатяптилар. Буни аҳил коллективимиз белгиланган топшириқларни ҳамиша ортиғи билан бажараётганлигидан ҳам билса бўлади.

Бригада июль ойи топшириғини 101 процент қилиб адо этди. Тайёрланаётган маҳсулотнинг ҳаммаси аъло сортга топширилди.

Айни вақтда ишчиларимиз маҳсулот сифатини яхшилашга ҳар қачонгидан катта эътибор беряптилар. Гул солувчи Фотима Расулова, қолипчи Муътабар Тиллабоева, хом ашёни печкага тайёрловчи Турғун Йўлдошев, Акбар Афзалов, тозаловчи Ҳосият Ахророва сингари пешқадамларимиз маҳсулот сифатини яхшилаш учун қатъият билан кураш олиб бориш билан бирга кунлик ишлаб чиқариш нормаларини 1—1,5 баравар ошириб бажармоқдалар.

М. РАҲИМОВА,
чинни заводининг бригада бошлиғи.

Она Ватан бўйлаб

ЯНГИ МАЖБУРИЯТЛАР

Тартудаги В. И. Ленин номли Эстония Таянч-намуна совхозининг коллективи В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллиги шарафига меҳнат вахтасида туриб, янги мажбуриятлар олди. Совхоз ишчилари давлатга сут, гўшт сотиш йиллик топшириғини Улуғ Октябрнинг 51 йиллигигача бажаришга қарор қилдилар.

Хўжалик уч квартал планини бажариб қўйди.

(ТАСС мухбири)

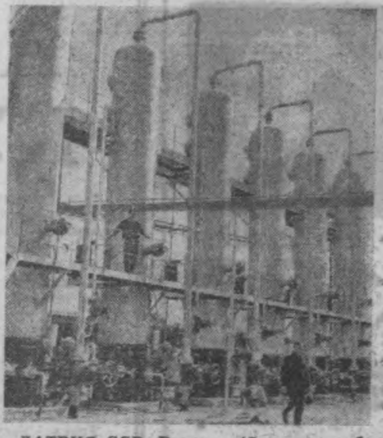

ЛАТВИЯ ССР. Ригадан 45 километр берида умумий ҳажми бир неча миллиард кубометр бўлган йирик ер ости газ омбори қурилиши тугалланди. Бу иншоот қиш ойларида фақат Ригани эмас, балки Болтиқбўйининг бошқа шаҳарларини ҳам «яшил ёнилғи» билан таъминлайди.

СУРАТДА: газ тозалаш контакторларининг умумий кўриниши.

С. Данилов фотоси. ТАСС фотохроникаси.

РОБОТЛАР УЧУН КУТУБХОНА

Белоруссия телеграф агентлигининг мухбири хабар беради: Белоруссия Фанлар академиясининг ҳисоблаш марказида ҳисоблаш машиналари учун стандарт математика программаларининг республика фонди вужудга келтирилмоқда. Ўзига хос бу кутубхонада илмий инженерлик, иқтисодий ва ишлаб чиқариш масалаларини ҳал қилишнинг амалда синаб кўрилган стандарт ва типовой программалари бўлади.

Ҳисоблаш техникасини ишлатувчи ташкилотларнинг ҳаммаси шу фондга аъзо бўлиб, тайёр программаларни олишлари мумкин. Шу тариқа ҳисоблаш техникасини халқ хўжалигига самарали равишда ва кенг кўламда жорий этиш имконияти яратилмоқда.

ТУРКМАНИСТОН ССР. Қорақум канали зонасидаги ўзлаштирилган ерларда Ашхобод районидаги «Мир» колхозининг миришкорлари қовун ва тарвуздан мўл ҳосил етиштирдилар.

Колхоз бу йил давлатга 1200 тонна полиз экинлари маҳсулоти етказиб беради.

СУРАТДА: комсомол аъзоси Омонмурод Қурбонов тарвуз йиғимида.

К. Напаров фотоси, (ТАСС фотохроникаси).

ТАСС АХБОРОТИ

Чехословакиядан олинаётган хабарларга кўра, мамлакатдаги аҳвол умуман нормал ҳолда давом этмоқда. Саноат ва қишлоқ хўжалик корхоналари, давлат муассасалари одатдагидек ишлаяпти. Чехословакия аҳолиси ЧССР президенти Л. Свобода чақириғига амал қилиб, ўз граждалик масъулиятини англагани ҳолда осойишталик сақламоқда. Чехословакия халқ армияси қўмондонлиги билан алоқада бўлган иттифоқчилар қўшинлари қўмондонлиги Чехословакия Социалистик давлатининг ички ва ташқи хавфсизлигини таъминлашга ёрдам бермоқда.

Илгари хабар қилинганидек, антисоциалистик кучлар Чехословакиянинг соғлом, ватанпарвар, социализм ишига содиқ кучларига ҳамда Чехословакия халқига ёрдамга келган қардош мамлакатларга нисбатан миллатчилик ҳирслари ва душманликни вужудга келтиришни мўлжаллаб, мамлакатдаги нормал ҳаётни бузишга, аҳволни қийинлаштиришга уринмоқдалар.

Душман унсурлар оғир жиноятлар қилишгача бориб, қандай бўлмасин вазиятни кескинлаштиришга интилмоқдалар. Чунончи улар Чехословакия Компартияси Марказий Комитети Президиумининг аъзоси, «Руде право» газетасининг бош редактори ўртоқ Швесткани қамаб қўйиб, Чехословакия Компартияси Марказий Комитетининг органи бўлмиш мазкур газетанинг СССР ва бошқа социалистик мамлакатларга хуруж қилинган махсус сонини чиқардилар. Совет қўшинлари ўртоқ Швесткани қамоқдан озод қилдилар.

Контрреволюцион кучлар айниқса Прагада хатарли хатти-ҳаракатлар қилмоқдалар. Улар Праганинг марказий районида диверсия уюштирдилар — тўрт совет бронетранспортёрини ёндириб юбордилар ва ёндош биноларда ёнғин чиқардилар. Мазкур диверсантлар алоқа ва транспорт воситаларини ишдан чиқаришга, аҳолини озиқ-овқат билан таъминлашни бузишга ҳам интилмоқдалар.

Контрреволюционерлар олдиндан тайёрлаб қўйилган яширин радиопередатчик ва босмахоналарни ишга солдилар. Контрреволюционерлар тўқиб чиқараётган ва шу тахлитда тарқатилаётган туҳматдан иборат уйдирмалар ва сохта гапларни империалистик пропаганда илиб олиб, уларни Чехословакия расмий позициясининг ифодаси ва унинг жамоатчилиги фикри деб кўрсатишга ҳаракат қилмоқда.

Ғарбдаги баъзи давлатларнинг «Чехословакия масаласи» деб аталмиш масалани БМТ хавфсизлик кенгаши муҳокамасига қўймоқчи бўлиб қилаётган асоссиз уринишлари ҳам мана шунга боғлиқ. 21 август кечқурун ЧССР ташқи ишлар министрлиги мазкур масалани БМТ муҳокамасига қўйиш учун бўлаётган уриниш асоссиз эканлигини кўрсатиб, Чехословакия бу масаланинг БМТда муҳокама қилинишига қаршидир, чунки Чехословакиянинг бошқа социалистик мамлакатлар билан ўзаро муносабат масалаларини шу мамлакатларнинг ўзлари социалистик ҳамдўстлик доирасида ҳал қиладилар, деб таъкидлади.

21 август кечқурун ЧССР Президенти Л. Свобода яна Чехословакия радиоси орқали нутқ сўзлаб, мамлакат аҳолисини осойишталик сақлашга ҳамда социализм, озодлик ва демократия негизларини ҳимоя қилишга чақирди.

1968 йил 22 август.

Социализм ва тинчлик манфаатларини кўзлаб

Тошкент бунёдкорлари қардош Чехословакия халқига ёрдам бериш ҳақидаги Совет ҳукумати қарорини зўр қониқиш билан кутиб олдилар.

СУРАТДА: 5-қурилиш трестининг 46-қурилиш бошқармасининг прораб К. Худоёров бошлиқ бинокорлари ҳукуматимиз қарорини маъқулламоқдалар.

МУҚАДДАС БУРЧИМИЗ

Кеча В. И. Ленин номидаги электрон техникаси заводида кўп минг кишилик митинг бўлиб ўтди. Завод меҳнаткашлари партия ва ҳукуматимизнинг қардош чехословак халқига зудлик билан ёрдам бериш ҳақидаги қарорини қизғин қўллаб-қувватладилар.

Собиқ қурувчи, Чехословакия тупроғини фашизмдан озод қилишда иштирок этган тайёрлов цехининг ишчиси П. Н. Карпов ўз нутқида социалистик лагерь халқларининг метиндек тобланган дўстлиги ҳақида гапирди:

— Чехословакияда социализмнинг ғалаба қозонишида бизнинг ҳам томчи қонимиз бор. Шунинг учун совет кишилари қардош халқ бошига кулфат тушганида унга кўмак беришни муқаддас бурчи, деб билади.

Механика цехи партия ташкилотининг секретари Ю. А. Соколов ҳам фронтда бўлган. У касбдошларини меҳнат унумдорлигини юксалтириш, ишлаб чиқариш суръатини ошириш ва бу билан Ватанимиз ҳарбий қудратини мустаҳкамлашга ҳисса қўшишга чақирди.

Монтажчи Е. П. Игнатьева, тахловчи Ю. Ворошилов, старший инженер В. И. Птицин ҳам ўз нутқларида шу ҳақда гапирдилар.

Чехословакия меҳнаткашлари ва Коммунистик партияси бошига оғир кунлар тушганида қардош социалистик мамлакатларнинг ёрдамга келишини империалистлар ўйламаган эдилар.

Бу сафар ҳам адашдингиз, жаноб империалистлар! Биз ёрдамга шаймиз. Бундай ёрдамни муқаддас бурчимиз, деб биламиз. Митингнинг умумий руҳи ва қарори шундай бўлди.

ИШОНЧИМИЗ КОМИЛ

«Таштекстильмаш» заводида бўлиб ўтган икки минг кишилик митингни завод партия ташкилотининг секретари А. П. Степанов очиб, бундай деди:

— Совет Иттифоқи ва социалистик лагердаги бошқа халқларнинг қардошларча ёрдамига таянган Чехословакия коммунистлари ва барча меҳнаткашлари контрреволюция кучларига қақшатқич зарба беришларига ишончимиз комил.

Завод директори З. Н. Назиров, Октябрь 50 йиллиги номли коммунистик меҳнат бригадасининг мастери А. П. Кротов ва бошқалар сўз олиб, партия ва ҳукуматимизнинг бу тадбири ҳам Европа қитъасида ва бутун дунёда тинчликни сақлаш ишига хизмат қилажагини таъкидладилар. Митинг қатнашчилари ўзларининг фидокорона меҳнатлари билан она-Ватанимизнинг куч-қудратини янада мустаҳкамлашга қатъий бел боғлаганликлари ҳақида қарор қабул қилдилар.

СОЦИАЛИЗМ ҚУДРАТИ

— Ишчилар синфи ва унинг авангарди Коммунистик партия енгилмасдир, — деди Чкалов номидаги авиация заводининг слесари В. Е. Корений. — Бизнинг қудратимиз шундаки, умумхалқ ишини ҳимоя қиламиз. Империалистлар яна адашдилар. Улар чех ва словакларнинг ўз ватанини озодлиги ва мустақиллиги учун курашишини ҳисобга олмадилар. Сўнгги воқелар чехословак ерида капиталистлар ҳеч қачон хўжайинлик қила олмаслигидан далолат бериб турибди.

Электр пайвандчи У. Умаров, слесарь Н. Свиридов, инженер Н. П. Абрамов ўз нутқларида социалистик халқларининг бузилмас дўстлиги тўғрисида гапирдилар.

— Қардош социалистик мамлакатларнинг Чехословакия партия ва давлат арбоблари илтимосига биноан уларга ёрдам бериш ҳақидаги чиқарган қарори социалистик мамлакатлар ўртасида қабул қилинган ўзаро ёрдам қоидаларига тўппа-тўғри келади, — деди партия ташкилотининг секретари Г. В. Зотов.

Елкадошлар

Бу воқеага йигирма уч йил бўлди. Ўтган давр мобайнида қанчадан-қанча янги шаҳарлар тикланди, завод-фабрикалар барпо этилди. Уралдан Чехословакияга «Дружба» қувури тортилди. Чехословакия халқлари билан совет халқларининг дўстлиги мустаҳкамлана борди.

Ҳа, бундан роса йигирма уч йил муқаддам Совет қўшинлари Европани фашист газандаларидан озод қилди. Чехословакия Социалистик Республикасининг ташкил топиши ва гуллаб яшнаши учун асос солди. Совет жангчилари сафида мен ҳам Чехословакияни фашизм зулмидан озод қилишда қатнашиш шарафига муяссар бўлганман.

Фашистлар томонидан вайрон қилинган Вацлав майдонидаги ҳайкал чавандоз қўлидаги байроқнинг озодликдан сўнгги мағрур ҳилпираши, совет жангчиларининг Биродарлик қабри ва Прагани фашистлар зулмидан озод қилишда биринчи бўлиб қатнашган бронетанк қўшинлари маршали Рибалько бошчилигидаги танкчиларга ўрнатилган ёдгорлик супаларига қўйилган гулдасталар ҳамон ёдимда. У гулдасталарни мармар тошларга қўяётган оналар кўзидаги ёшларни сира унутиб бўлмайди.

Прага, Моравия, Словакия аҳолисининг табассум тўла чеҳралари сира кўз ўнгимдан кетмайди. Бу табассумларда икки армия, икки халқ дўстлигини ифодаловчи белгилар акс этган. Бу дўстлик ҳеч қачон бузилмайди.

Совет ҳукумати Чехословакия Социалистик Республикаси ҳукуматининг илтимосига биноан қардош социалистик мамлакатлар армияси билан ўз армиясини Чехословакия территориясига киритишга розилик бергани ҳам шу туфайлидир. Биз ҳамиша дўст эдик, бундан буён ҳам шундай дўст бўлиб қоламиз. Бу дўстликни бузишга ҳаракат қилган ҳар қандай қора гуруҳлар йўли тўсилади. Биз Чехословакия халқи билан елкадошмиз. Шундай экан, истаган пайтда дўстимизга ёрдам қўлини чўзамиз.

Ҳ. ҲАКИМОВ,
журналист, Улуғ Ватан уруши қатнашчиси.

УМУМИЙ ЎРТА МАЪЛУМОТ САРИ ЯНГИ БОСҚИЧ

1 сентябрдан янги ўқув йили — умумий ўрта маълумот олишни амалга ошириш сари янги босқич бошланади. ТАСС мухбири Л. Новикова СССР Маориф министрининг ўринбосари Ф. Г. Паначинга мурожаат қилиб, бошланадиган ўқув йилидаги янгиликлар тўғрисида гапириб беришни илтимос қилди.

— Тез орада 50 миллионга яқин бола мактаб парталарига ўтиради. Мамлакатимиздаги қарийб 200 минг мактабнинг эшиклари очилади, — деди Ф. Г. Паначин. — Икки ярим миллион ўқитувчи ўзининг олижаноб меҳнатини бошлайди.

Янги ўқув йилининг энг муҳим хусусияти барча халқ сингари совет ўқитувчилари ҳам В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигини муносиб кутиб олишга тайёргарлик бошлашларидадир, албатта.

Иккинчи белги шуки, мактаблар бу ўқув йилини ўқитувчилар Бутуниттифоқ съездидан кейин бошлаяптилар. Съезд материаллари халқ маорифининг барча ходимлари учун программа қилиб олинади.

Ниҳоят, 1968—1969 йилда умумий ўрта маълумотни амалга ошириш сари янги қадам ташланади. Ўрта мактаблар тармоғи янада ўсади. Министрликнинг мўлжалига кўра, саккиз йиллик мактабларни битириб чиққанларнинг 60 проценти тўққизинчи синфга келади. Мамлакат ўқитувчилари қаторига неча ўн минг кишидан иборат ёш мутахассислар отряди қўшилади. Янги ўқув йилининг яна бир янгилиги: 1 сентябрдан бошлаб бешинчи ва тўққизинчи синфларда география, олтинчи синфда физика, тўққизинчи синфда адабиёт ва химия, бешинчи ва саккизинчи синфларда биология янги программалар бўйича ўқитила бошланади.

— Бошланғич мактаб қачондан бошлаб янгича программага асосан шуғуллана бошлайди?

— Бутун мамлакатда биринчи синфларнинг янги программалари асосан 1969—1970 ўқув йилидан бошлаб жорий қилинади. Аммо, ҳозирги ўқув йилидан бошлабоқ Москва шаҳрининг ҳамма биринчи синф ўқитувчилари, шунингдек ҳар бир область, ўлка, республиканинг бир районидаги биринчи синфларнинг ҳамма ўқитувчилари болаларни янги программа бўйича ўқита бошлайдилар. Бу келгусининг ўзига хос «бош репетицияси» бўлади. Ҳар бир иттифоқдош республика янги программага ўтиш-ўтмаслик масаласини ҳал қилиш ҳуқуқини ўз имкониятлари ва шароитларига қараб бажаради.

Иккинчи ва учинчи синфларга келсак, улар янги программага секин-аста, кейинги йиллар мобайнида ўтказилади.

— Дарсликлар масаласи қандай?

— Шуни айтишим мумкинки, 1971—1972 ўқув йилигача ўрта мактабнинг барча дарсликлари янгиланиб бўлади. Ўқувчилар шу йилнинг ўзида ҳам кўп янги китоблар оладилар. Грузия, Латвия, Молдавия, Эстония каби бир қанча республикаларда дарсликлар чиқарилиб, китоб савдоси ташкилотларига топширилиб бўлинди. Украинада дарслик нашр қилиш плани қарийб батамом бажарилди. Тўғри, ҳозирча Тожикистон, Ўзбекистон, Озарбайжон ва Россия Федерацияси орқада қолмоқда. Ўқитувчилар учун ҳам анчагина илмий-методик янгиликлар тайёрланган. Бу йил «Просвещение» нашриётининг ўзи 250 дан ортиқ номда китоб чиқаради. Украина педагоглари эса, бир қанча қизиқарли кўп серияли нашрларни олмоқдалар. Уларнинг бир қисми обуна йўли билан тарқатилмоқда.

ЯНГИ ЎҚУВ ЙИЛИГА ШАЙМИСИЗ?

Янгиобод ҳуснига-ҳусн қўшган 1000 кишилик бу мактабни қуришда 5-қурилиш трестининг 46-қурилиш бошқармаси коллективи катта ғайрат қилди. М. Нуриддинов фотолари

ЎҚУВЧИЛАРГА СОВҒА

Ўзбекистон полиграфчилари катта буюртмани адо этдилар — мактабларга 113 номдаги дарсликлар топширилди. Бу дарсликларнинг умумий тиражи 14,5 миллион нусхани ташкил этди.

Бу совға асосан республиканинг ўқитиш ўзбек тилида олиб бориладиган мактаблари учун тайёрланган. Дарсликларнинг бир қисми Қозоғистон, Тожикистон, Туркманистон ва Қирғизистонга юборилди. Бу йил тажриба тариқасида янги ўқув программасига ўтувчи мактаблар биринчи синфларининг эҳтиёжлари назарда тутилди. Бу мактаблар учун мазкур программалар билан бирга алифбе, математика дарсликлари, геометриядан қўлланма босиб чиқарилди. Ботаника, зоология ва Ўзбекистон ССР тарихидан маҳаллий авторлар тузган дарсликлар рус ва ўзбек мактабларига юборилди. Фахрли буюртмани полиграфчиларнинг катта коллективи бажарди. Дарсликларни республика пойтахтининг биринчи, учинчи ва еттинчи босмахоналари, Тошкент офсет фабрикаси, Самарқанд ва Бухоро полиграфия корхоналарининг ходимлари босиб чиқардилар. М. В. Фрунзе номидаги Харьков китоб фабрикаси уларга катта ёрдам кўрсатди. (ЎзТАГ).

* * *

НУКУС. (ЎзТАГ). Қорақалпоғистон ўқувчилари 40 номда 326 мингга янги дарслик олдилар. Бу китобларни Нукус, Тошкент, Самарқанд ва Қозон полиграфия корхоналари қорақалпоқ тилида нашр қилган.

ТАРАДДУД

Фрунзе районидаги 16 та мактабнинг ҳаммасида янги ўқув йилига зўр тайёргарлик кўриляпти. Барча мактаблар ремонтдан чиқарилди.

К. Марков бошчилигидаги 6-қурилиш бошқармаси, «Таштекстильмаш» каби оталиқ ташкилотлари ремонтни тугатишда мактабларга яқиндан ёрдам беришди.

87, 89, 48, 73-мактабларда янги ўқув программасига биноан фанларни яна ҳам чуқурроқ ўзлаштириш мақсадида физика, математика, химия кабинетлари ташкил этилди.

ЯНГИ МАКТАБ

Собиқ Қашқар маҳалласи ўрнидаги «Ц-5» кварталида минг ўқувчилик янги мактаб қурилиши ниҳоясига етай деб қолди. Новокузнецк қурилиш-монтаж поезди коллективи қурилишни янада жадаллаштиряпти. Қурувчилар мактабни 25 августга фойдаланишга топширишга аҳд қилишди.

МАЛАКА ОШИРИШДИ

Пойтахтимизнинг Куйбишев районидаги икки мингга яқин ўқитувчининг ҳаммаси янги ўқув программаси бўйича ишлашга зўр тайёргарлик кўряпти. Улардан 450 киши махсус малака ошириш курсида таълим олди. Энди педагоглар 27 августда ўтказиладиган кенгашга қизғин ҳозирлик кўришяпти.

ОШХОНАЛАР

Собиқ Оржоникидзе посёлкасидаги 207, 211 ва 208-мактабларда болалар авваллари буфетдан у-бу олиб истеъмол қилишар эди. Энди улар учун ошхоналар қурилди. Бу ўқув йилида болалар иссиқ таом билан таъминланади.

● ФУТБОЛ

ПЕШҚАДАМЛАР ҒОЛИБ

Кеча футбол бўйича мамлакат биринчилигининг навбатдаги тўққиз учрашуви бўлиб ўтди.

Тошкентда «Пахтакор» Олмаота «Қайрат» командасини қабул қилди. Тренер Елисеевнинг нимага умид қилганини билмаймизу, аммо ҳамшаҳарларимиз майдонга қуйидаги составда тушди: Любарцев, Доценко, Штерн, Науменко, Иноятов, Юнусов, Варюхин, Петухов, Абдураимов, Исҳоқов, Иброҳимов. Кўриниб турибдики, Абдураимов ва Исҳоқовдан ташқари ҳамма ўйинчилар ҳимоя ва ярим ҳимоя ўйинчилари. Аммо кўпчилик ҳали устунлик эмас экан. Кўтаринкилик билан ўйнаган меҳмонлар ҳужумчилари осонгина уларнинг сафидан ўтарди, биринчи муваффақиятга ҳам улар эришди. Ўнг томонда яхши очилган Волох қаршиликка учрамай дарвозага яқинлашиб, кучсиз, аммо аниқ зарб билан ҳисобни очди. Бу ўйиннинг 40-минутида юз берди. Пахтакорчилар ҳисобни ўйин тугашига бир неча секунд қолгандагина тенглаштирдилар. Жарима майдонидаги тўс-тўполонда Исҳоқов тўпни дарвозага киритаолди.

Қолган учрашувларнинг натижаси билан танишинг: «Спартак» (Москва) — «Локомотив» (Москва) — 0:0, «Черноморец» (Одесса) — «Динамо» (Киев) — 2:4, «Динамо» (Кировобод) — «Нефтчи» (Боку) — 3:1, «Зенит» (Ленинград) — «Динамо» (Минск) — 1:1, «Динамо» (Тбилиси) — «Арарат» — 3:3, АСК (Ростов) — «Торпедо» (Кутаиси) — 1:0, «Крылья Советов» (Куйбишев) — «Торпедо» (Москва) — 0:2, «Шахтёр» (Донецк) — «Заря» (Луганск) — 3:0.

«Востокводземстрой» трестининг бунёдкорлари шаҳаримизнинг йирик ер ости иншоотларидан бири бўлган марказий коллектор қурилишини жадал суръатлар билан олиб бормоқдалар.
СУРАТДА: коллектор биринчи участкасидаги пешқадам монтажчи-проходчиклар бригадасининг бошлиғи Евгений Бондарев. У бош бригада топшириқларини муддатидан илгари адо этмоқда.

Октябрь район партия ташкилотларида

Конкурс эълон қилинди

6-қурилиш трестининг 70-қурилиш бошқармаси партия ташкилоти касаба союз ташкилоти билан ҳамкорликда қурилишда меҳнат шароити ва техника хавфсизлигини таъминлаш бўйича энг яхши рационализаторлик таклифи учун конкурс эълон қилди. Шу кунларда қурилиш бошқармаси рационализаторлик ва ихтирочилик таклифлари бюросига инженер, техник, монтажчи ва бошқа касб эгалларидан кўплаб таклифлар тушмоқда. Конкурс шу йил Октябрь байрами арафасида якунланади.

●

Коммунистлар ҳисоб бермоқда

«Средазгипрохлопок» лойиҳалаш институти партия бюроси коммунистлар ўртасида оммавий-сиёсий ишларни кучайтириш билан бирга ҳар бир коммунистнинг иши, ўқиши ва шахсий турмуши билан қизиқмоқда. Партия бюроси ва цех партия ташкилотлари йиғилишларида шу кунгача ўнлаб коммунистларнинг ҳисоботлари эшитилди.

●

Кўнгилли ҳордиқ

Ҳафтада беш кун ишлаб, икки кун дам олишга ўтилгач, 159-қурилиш тресги партия ва касаба союз ташкилоти ишчи, хизматчи ва инженер-техник ходимларнинг кўнгилли дам олишлари ҳақида алоҳида ғамхўрлик қила бошлади. Аввало қурилиш объектларида чойхона, буфет, ўқишхона, душ каби турмуш учун энг зарур маданий-маиший бинолар барпо этилди. Ҳар шанба, якшанба кунлари коллектив равишда шаҳар атрофидаги хушманзара жойларга чиқиб дам олиш уюштирилмоқда. Бинокорлар ҳозиргача Бурчмулла, Чимён, Бўстонлиқ, Оқтош каби хушманзара жойларда кўнгилли ҳордиқ чиқариб қайтдилар.

ЛАБОРАТОРИЯДАН — ҚУРИЛИШ МАЙДОНИГА

Она шаҳримиз тобора юксалиб бормоқда. Турна қатор турар жой бинолари, маданий ва маиший хизмат кўрсатадиган муассасалар, ўрта ва олий ўқув юртлари корпусларининг бунёд этилиши бунинг яққол далилидир. Бу борада «Оргтехстрой» трестининг ижодкорлари шинам, гўзал бинолар қураётган навқирон шаҳримиз бунёдкорларига яқиндан ёрдам бериб келмоқдалар.

Трестимиз 1967 йил ўрталарида ташкил этилган бўлиб, асосий йўналиш фан ва техника янгиликларини ҳаётга татбиқ этишда трест ва бошқармаларга яқиндан ёрдам беришдан иборатдир.

Трест дастлабки пайтларда етарли тажрибага эга бўлган инженер ва техник ходимларга муҳтож эди. Кўп ўтмай бошқа шаҳарлардан ва министрликлардан мутахассис инженерларни танлаб олдик. Бош бошқарма лабораторияга керакли станоклар ва турли аппаратлар билан бизга ёрдам берди.

Мана, икки йилдан зиёд вақт давомида бўлим ва лабораторияларимиз мустаҳкамланди. «Главташкентстрой»га қарашли қурилиш трестлари билан узвий алоқада бўлиб, бир неча янгиликларни илгари сурди, ҳаётга татбиқ этди.

Лаборатория ва бўлимларимиз маҳсулот таннархини камайтириш, янги конструкциялар, ишлаш, қурилиш материалларини физик ва химиявий томондан текшириш масалаларида бунёдкорлар билан бирга меҳнат қилиб, изланиш йўлида янгидан-янги муваффақиятларга эришмоқдалар.

Трестнинг қурилиш сифатини текшириш ва синаш лабораторияси мудири Сайдали Анорметов бошлиқ ўн уч кишидан ташкил топган коллектив ишчан, куч-ғайратли ёшлардан иборатдир. Бу янгилик изловчилар бетоннинг қотишини тезлатиш масаласига жиддий эътибор бердилар. Дарҳақиқат, қурилишларда ишлатиладиган бетоннинг қотиш тезлигини қисқартиш муҳим масалалардан бири.

Сайдали бошлиқ инженерлар 200, 300, 400 маркали бетонларнинг аналитик ҳолатларини текширишга киришдилар. Дастлабки пайтларда бу иш жуда секинлик билан борди. Анализлар яхши натижалар бермади. Йўқ, биз мақсадга эришишимиз керак. Қурувчилар армияси бу муаммони биздан қисқа муддат ичида ҳал қилиб беришни кутяпти, дея ўйларди лабораториянинг ҳар бир ходими.

Узоқ изланишлардан сўнг янги ўтказилган тажрибалар ўз самарасини кўрсата бошлади. Бетонга темир хлорид, кальций хлорид, алюминий хлорид бирикмалари қўшилади. Бетоннинг қотиш тезлиги шундан сўнг бир оз тезлашгандай бўди.

Ижодкорлар илмий тажрибаларига асосланиб ишларни қайта кўриб чиқдилар, яна янги тажрибалар ўтказдилар.

Сайдали Анорметов химия бўлимининг бошлиғи Элла Михайловна Арадовская билан ҳамкорликда цементни янада тежаб қолиш йўлларини ахтарди. Орзу рўёбга чиқди. Лаборатория ва бўлимнинг ҳамкорликдаги ишлари ижобий натижалар берди. Изланиш самараси — бетоннинг қотиш тезлигини тубдан яхшилади. Аниқ маълумотларга қараганда бу янгилик натижасида қурилишларда цементнинг 20 процентгача тежаш мумкинлиги исботланди. Бу ишда инженерлардан Талъат Кўчқоров, Диля Пушкина, Саидакбар Исломовлар самарали ҳисса қўшдилар.

Қурилиш сифатини текшириш ва синаш лабораториясининг ходимлари шундан кейин иккинчи яна бир ишга қўл урдилар. Ижодкорлар бетон қотишмасига хром оксидини қўшиш натижасида йўлкаларга, майдонларга ишлатиладиган рангли бетон тайёрладилар. Янги рангли йўл-йўл бетон ўзининг чиройи, пишиқлиги билан бошқа бетонлардан тубдан фарқ қилади. У ёзда иссиққа, қишда совуққа чидайди.

Янги кўкимтир рангдаги бу бетонлар оддий бетонларга нисбатан 45 процент мустаҳкамдир. Сиз лабораториянинг ходимлари томонидан яратилган ва учинчи уйсозлик комбинатида ишлаб чиқарилган рангли бетон плиталарни ҳозирда пойтахтимиз Қизил майдонида, шаҳримиз хиёбонларида учратасиз.

Трестимизнинг Петр Вайсман раҳбарлигидаги «Саноат бинолари қуришда лойиҳа ишларини бажариш ва тўрсимон графиклар тузиш», Рустам Халилов етакчилик қилаётган «Қурилишларда янги техникани қўллаш ва алмаштириш» бўлимлари меҳнатни илмий асосда ташкил қилиб, фанимиз эришган ютуқларини қунт билан ўрганмоқдалар.

«Оргтехстрой» тресги ҳали жуда ёш. У фақат зилзиладан кейин ташкил топган. Шу кунда трестда иккита лаборатория ва 15 бўлим ишлаб турибди. Бўлимлар қурилишнинг барча соҳаларида қизиқарли ишларни амалга оширмоқдалар. Ходимларимиз «Главташкентстрой»га қарашли ҳамма трестларга қурилиш процессларини механизациялаш ва автоматлаштириш, янги рационализаторлик таклифларини ҳаётга жорий этиш борасида ёрдам бермоқдалар.

Трестимизнинг Николай Трубников етакчилигидаги бўлим ходимлари бетон ва цемент қоришмалари жуда кўп миқдорда талаб қилинадиган қурилишларда қуруқ бетон аралашмасини олдиндан ғамлаб қўйиш масалалари устида ишламоқдалар. Ҳаммага маълумки ҳозирги пайтда объектларни бетон ва цемент билан таъминлашда турли хил усуллардан фойдаланилади.

Айрим бошқармалар объектнинг ўзида қоришма тайёрлайдиган узеллар қурсалар, бошқа қурилиш бошқармалари эса маҳсулотни марказлаштирилган заводлардан келтирадилар. Бундай вақтларда тайёр суюқ қоришма кўп исроф бўлади.

Хўш, қурилиш объектларига келтирилаётган қоришмани исрофсиз узлуксиз келтириб туриш мумкин эмасмикин.

Бўлим ижодкорлари бунинг уддасидан чиқадилар. Улар объектларда қуруқ бетон аралашмаси ишлатишни таклиф қилдилар. Бу эса маҳсулот таннархини арзонлаштиради, меҳнат сарфини камайтиради. Бу ҳам ўзига хос ижобий янгиликлардан биридир.

Трестимиз коллективи амалга ошираётган масалалар жуда кўп. Бу борада Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг X Пленуми қарори ҳамда Тошкент шаҳар партия комитетининг қарорлари биз учун дастурдир.

«Оргтехстрой» трестининг ижодий ходимлари бундан кейин ҳам янгиликлар сари истиқбол йўлида боряптилар. Улуғвор беш йиллик вазифаларини муддатидан илгари бажариб, янги Тошкент қурувчиларига яқиндан ёрдам бериб, доҳиймиз В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигини меҳнат зафарлари кучган ҳолда кутиб оладилар.

М. ҒАНИЕВ,
«Оргтехстрой» трестининг бошқарувчиси.

РЕВОЛЮЦИЯ ДОҲИЙСИ

СОФИЯ. «Отечественй фронт» газетаси «Владимир Ильич Ленин туғилган куннинг юз йиллигига тайёргарлик тўғрисида» КПСС Марказий Комитетининг қарорига бағишлаб «Ленин ва Болгария» сарлавҳали редакцион мақола берди. Совет мамлакати янги шавқ-завқ билан меҳнат қилмоқда, — деб ёзади газета. Унинг бепоён ерларида улкан яратувчилик иши қайнамоқда. Биз Ленин васиятларини фарзандларга хос улуғ садоқат, илҳомбахш ғайрат—матонат билан амалга ошираётган ҳамда инсониятнинг социализм, демократия, тараққиёт, тинчлик ва ҳамкорликка олиб борувчи йўлини фидокорлик, қаҳрамонлик, мислсиз жасорат билан очиб бораётган Совет Иттифоқидаги қардошларимизга қойил қоламиз, улар билан фахрланамиз.

Ленин бизнинг устозимиз ва доҳиймиздир, — деб, таъкидлайди «Отечественй фронт». Унинг пролетар революцияси тўғрисидаги, пролетариат диктатураси тўғрисидаги, социализм ғалабаси тўғрисидаги таълимоти болгар коммунистларининг байроғи бўлиб қолди. Улар капиталистик зулмга қарши жангларда, янги турмуш қуришда, социалистик системани мустаҳкамлаш учун, жаҳон коммунистик ва ишчилар ҳаракатининг бирлиги учун курашда бу байроқни дадил кўтариб бордилар ва ҳамон олға кўтариб бормоқдалар.

УЛАН—БАТОР. Владимир Ильич Ленин туғилган куннинг 100 йиллигини байрам қилишга тайёргарлик тўғрисида КПСС Марказий Комитетининг қабул қилган қароридан, деб ёзади «Унэн» газетаси, Монголиянинг коммунистлари ва барча меҳнаткашлари социализм қурилишида янгидан — янги муваффақиятларга эришмоқ учун маънавий куч олмоқдалар.

Монгол халқи Совет Иттифоқи ва бошқа социалистик мамлакатлар халқлари билан, бутун прогрессив инсоният билан бирга Владимир Ильич Ленин туғилган куннинг юз йиллигини тантанали нишонлашга тайёргарлик кўрмоқда. Монгол меҳнаткашлари улуғ санани нишонлар эканлар эришган муваффақиятлар и н и якунлайдилар, деб ёзади «Унэн» газетаси.

УЧ АВЛОД УЧРАШУВИ

Охунбобоев номидаги шаҳар маданият уйининг ташаббуси билан Октябрь районидаги «Мевазор» маҳалласида ВЛКСМнинг 50 йиллик юбилейига бағишланиб уч авлод учрашуви кечаси бўлиб ўтди. Бу ерга йиғилган етти яшардан етмиш яшаргача бўлган кишиларнинг ҳаммаси уч авлод вакилларини қизғин муборакбод этиб, уларнинг қизиқарли суҳбат ва эсдаликларини мароқ билан тингладилар.

1918 йилда биринчилар қатори комсомол сафига кирган, ҳозирда шахсий пенсионер Баҳром Азимовнинг эсдаликлари айниқса ҳаяжонли бўлди. У ўша қийин даврларда қишлоқ ёшлари ўртасида олиб борилган ишлар, ёшларни комсомол сафига ўтказиш борасидаги воқеалардан гапириб берди.

Тарих фанлари кандидати Мирзажон Аюпов, шахсий пенсионер Ҳайринисо Аҳмедова, кекса матбаачи Ёқубжон Валишоевлар ҳам шонли комсомолнинг ярим асрлик ёрқин йўли ҳақида гапирдилар.

Шаҳар маданият уйининг директори Жамила Қутлиева эса ўзи бош бўлган коллектив аъзоларининг комсомолнинг ярим асрлик тўйига кўраётган тайёргарликлари ҳақида сўзлади.

Мароқли учрашув охирида бадиий ҳаваскорларнинг чиқиши бўлди. Дилшод Убаев, Ҳамдам Маҳкамов, Р. Абдулҳақов, Манзура Ҳусановалар ижросидаги дилрабо куй ва қўшиқлар маҳалла аҳолисига жуда ҳам манзур бўлди.

Подмосковье қурилиш-монтаж поездининг қурувчилари Чилонзорнинг 25-кварталида тўққиз қаватли уйни пардоздан чиқармоқдалар. Бугун-эрта бу уйда ҳовли тўйлари ўтказилади.
СУРАТДА: шу уйни қуришда фаол иштирок этаётган пешқадам бинокорлардан Ю. Рязанцев (чапда) ва Н. Иванов ўртоқлар.
М. Нуриддинов фотолари.

Саксон ота почтаси

ОЗОДАЛИК ҲАМ МАДАНИЯТ

Озодалик соғлиқнинг гарови дейди халқимиз. Бироқ, бунга амал қилмаётганлар ҳам йўқ эмас. Мисол учун, Чилонзор районидаги «9 январь» кўчасини олиб кўрайлик. Бу кўчадан илгари 1 ва 4-маршрутдаги трамвайлар юрар эди. Бироқ, янги йўл қурилиши муносабати билан юрмай қўйди. Бунга ҳам ярим йилча бўлди. Кўча эса энг ҳароб кўчалар ҳисобига кириб қолди. Нега десангиз кўчага ётқизилган темир йўлларнинг бешдан бир қисми кўчириб олинди-да, қолганлари ўлда-жўлда қолаверди. Ана шу темирлар 12, 34 ва 48-маршрутда қатновчи автобусларга ҳалақит беряпти.

Қизиқ! Биз мактаб ўқувчиларини ҳар йили металл парчаларини йиғишга даъват этамиз-у, бу ерда эса қанчадан-қанча темир бекорга яроқсиз бўлиб ётипти.

Энди одам яшаса ҳам кимсасиз бўлиб кўринган ҳовлилар ҳақида бир-икки сўз. Олмазор кўчасига бурчак бўлиб жойлашган 167 ва 169 «А» бинода салкам 100 хўжалик истиқомат қилади. Аммо унинг ҳовлисини кўрсангиз, ахлатхонами дейсиз! Чунки ҳовли қаровсиз ҳолда ётибди. Ҳеч ким-са супуриб-сидирмайди. Аксинча ахлат тўкилади, холос. Хўш, бу ҳовлиларни ким тозалаши-ю, ким озода сақлаши керак? Албатта, шу ерда яшовчи хонадонлар.

Т. МИРЗАРАҲМАТОВ.

✦ ✦

ЯРАШМАГАН НОМЛАР

Ҳурматли Саксон ота, ўтган йили «Тошкент оқшоми»да «Ном ҳам ҳусн белгиси» мақоласи чиққандан сўнг шаҳримизда кўпгина кўчаларнинг номуносиб номлари ўрнига ажойиб, сермазмун номлар қўйилди. Биз бундан беҳад севиндик. Аммо...

Мен пойтахтимизнинг ғарбий қисмидаги 4-турар жой шаҳарчасида яшайман. Лекин бу янги шаҳарчани ҳали кўпчилик билмас экан.

Яқинда Навоий кўчасида яшовчи бир ошнамникига меҳмонга бориб: «Мен 4-турар жой шаҳарчасида яшайман»,— десам, «У ер қанақа жой?» деди ҳайрон бўлиб.

Дўстим ҳақ эди. Чунки бунақа рақам билан аталувчи турар жой шаҳарчаси пойтахтимизда бир нечта.

Хўш, бундай гўзал турар жой шаҳарчаларини рақам билан аташнинг нима кераги бор?!

Шунингдек, 4-турар жой шаҳарчасида кўпгина чиройли, кенг кўчалар мавжуд. Аммо, шу кўчаларга қўйилган баъзи номлар кишининг ғашини келтиради. Масалан, шаҳарчадаги марказий кўчага «Дубовая» деб ном қўйилганига нима дейсиз?! Шунингдек, кўпгина гўзал кўчаларимиз «Мостовая», «Тепловозная», «Рудничная», «Угольная», «Цементная» деб аталганини кўриб, хуноб бўлиб кетади киши.

Бундан ташқари, Тўрткўл кўчасидан ташқари 3 та Тўрткўл тупиги, 2 та Тўрткўл переулоги, 1 та Тўрткўл проезди бор. Мабодо Тўрткўл кўчасига ишингиз тушиб келиб қолсангиз переулок, тупик, проезд санаб, сарсон бўласиз.

Биз яшаётган кўчанинг номи «Бирлашган». Бу яхши. Бироқ номерларнинг пешонасига саводсизларча «Берляшкан», «Брляшкан» деб ёзилганига нима дейсиз?!

Бизга яқин бир кўча қозоқ маърифатпарвари Чўқон Валихонов номига қўйилган. Бироқ, қайси уй тепасига қаранг «Шахон Валихан» деб улуғ шоир Маяковский номи билан аталган кўчага эса, «Майковский» деб ёзилганини кўрасиз.

Шаҳарчамиз кундан-кунга гўзаллашиб боряпти. Шундай бўлгач, биз юқорида кўрсатиб ўтган баъзи кўчаларнинг номуносиб номлари ўзгариши, замонамизга муносиб ном билан аталиши керак.

Р. ХЎЖАМОВ.

Ўт тушди, сув йўқ

13 август куни «Октябрь» массивидаги, Хондамир кўчасининг 5-Хондамир проездида жойлашган 73-уйда истиқомат қилувчи Т. Саъдуллаевнинг иморатига ўт тушди. Қўни-қўшнилар уни ўчирмоқчи бўлишди, аммо қани сув?! Водопроводлар савлат тўкиб турипти, холос. Ўт ўчириш командасини ёрдамга чақирдик. Улар ҳам битта машина сув билан келишипти. Зум ўтмай томом бўлди. Ўт ўчирувчилар яна Оқтепа ариғидан сув олиб келишди. Ниҳоят, қанчадан-қанча машаққат билан ёнғин ўчирилди.

Ҳа деганда, водопроводларимизда сув тиниб қолмаганида эди, ёнғин ўша замоноқ ўчирилар эди.

Шу ўринда яна бир арзимизни айтиб ўтмоқчимиз. Дурбек, Хондамир, Қурувчи кўчаларига ҳамда уларнинг проездларига симёғочлар ўтқазилиб, электр энергияси юборилганига анча вақт бўлди. Аммо кўчалар ҳамон электр нуридан баҳраманд бўлолмай келяпти.

Ҳурматли Саксон ота, бизнинг бу арзимизни тегишли ташкилотлардаги ўртоқларнинг қулоқларига аста айтиб қўярсиз.

Т. ЭРГАШЕВ,
Ю. ТОШМУҲАМЕДОВ,
А. ХЎЖАЕВ.

Комсомол аъзоси В. Рузвонов Тошкент ремонт-механика заводининг ёш пешқадам ишчиси. Яқинда ҳарбий хизматдан бўшаб келган бу йигит Ленинча меҳнат вахтасида туриб ишлаб, смена ва ойлик топшириқларини 130-140 процентгача адо этмоқда.
СУРАТДА: пешқадам ишчи В. Рузвонов.

МАСТЕР ШАКАНОВНИНГ ҒИШТИ

Хўжайли ғишт заводининг ветерани Холиқ Шаканов 21 августда ўзининг эллик миллионинчи ғиштини пиширди. Бу мастер 15 йил иш давомида тайёрлаган материалдан юзлаб уйлар қурилди. Унинг фидокорона меҳнати Меҳнат Қизил байроқ ордени билан тақдирланди.

...Холиқ 25 ёшида Хўжайли «хумдон»ига келган эди. Кўп ўтмай Х. Шаканов халқасимон печга, сўнгра эса табиий газ билан ишлайдиган тоннель печга ўтди. Хумдонга нисбатан ғишт пишириш бир неча 10 баравар кўпайди.

Мастер Х. Шаканов ғиштни тез ва сифатли пишириб, ҳаммани қойил қолдирмоқда.

З. САТИЕВ.

УЛАР БИРИНЧИ ЭДИЛАР

Комсомолнинг оу йил ярим асрга тўладиган тарихида қаҳрамонона саҳифалар оз эмас, 1960 йилларнинг йигит ва қизлари революция идеалларини ҳақиқатга айлантириш биринчи бўлиб зиммасига тушган ўз тенгдошларининг хотирасини ҳурмат билан сақламоқдалар. АПН газетхонлар эътиборига ҳавола қилаётган ушбу хабарда Чор Россиясининг қолоқ ўлкаларидан бирида (ҳозирги Тожикистон Совет Социалистик Республикасида) бунинг қандай бўлганлиги ҳикоя қилинади.

● ●

Деярли ёппасига саводсиз бўлган, феодал хурофотлар асоратида, маҳаллий бойлар зулми остида яшаган минглаб кишиларни сиёсий ишонтириш ва янгилик сари йўллаш осон иш эмас. Совет ҳокимиятининг биринчи йилларида Тожикистон қишлоқларида партия ячейкалари жуда оз эди. Шунинг учун комсомоллар кўпинча коммунистик идеологиянинг биринчи пропагандисти эдилар. Бойлар, муллалар, босмачилар янги турмушнинг ёш ва мард тарафдорларига қарши курашда ақл бовар қилмайдиган қаттиқ қўллик ва эпчиллик кўрсатар эдилар. Бу шиддатли ва фожеали олишув эди.

1920 йил. Озиқ-овқат масаласи оғир эди. Хўжанд уезд партия комитети 25 кишидан иборат озиқ-овқат тайёрлаш отряди юзага келтирди. Уларнинг кўпчилиги комсомоллар эди. Жазирама қуёш остида отлар устида узоқ манзиллар ўтилди. Ниҳоят Исфора қишлоғига етиб келинди. Дам олиш учун тўхталди. Ҳаммани бирдан уйқу сулайтириб қўйди. Фақат соқчиларгина бедор эди. Жангчиларни босмачиларнинг ҳужумидан огоҳлантирган ҳам шу бўлди. Улар кўп эдилар ва муваффақият қозонишларига ишонган эдилар. Босмачилар қўрбошиси Турдивой ҳар бир ўлдирилган комсомол учун мукофот ваъда қилган эди. Озиқ-овқат отрядининг жангчиси Бобожон Ўлмасов ўзлари бир неча комсомолдан иборат бўлганларини омон қолишларига ишонмасалар ҳам охиригача жанг қилишга ва энг муҳим озиқ-овқатни сақлаб қолишга аҳд қилганликларини эслаб гапирди.

— Бизнинг Почамиров деган ёш ва ақлли командиримиз бор эди. Мен унинг саботлилиги ва мудофаани ташкил эта билишига қали-қали қойилман. Биз ўша вақтда озиқ-овқат тайёрлашдек муҳим топшириқни бажараётган бўлсак ҳам аҳолининг биз томонда эканлигини англадик. Жанг ҳақида бу ерга яқин жойда турган Сулюкта шахтёрлар отрядига хабар берган қишлоқи кўнгиллилар кўп топилди. Биз ҳаммамиз биргаликда босмачиларни йўқ қилиб ташладик.

— Қишлоқларда бизни яхши тушунар эдилар,— деб ҳикоя қилади республика комсомоли таъсис съездининг делегати Илья Славкин.— Биз ҳақиқатни гапирардик, бойларсиз, камбағалчиликсиз, жабр-зулмсиз порлоқ келажак ҳақида ишонтириш бизнинг қуролимиз эди. Ўша вақтда бизнинг сўзларимизга ишонар эдилар, турмуш бизнинг ҳақ эканлигимизни тасдиқларди. Мен ўйлайманки, ўша вақтларда большевикча сўз, партиявий сўз одамлар учун нон каби қадрли эди. Шунинг учун бизга ёрдам берар эдилар. Бир куни бизнинг озиқ-овқат тайёрлаш отрядимизга тошқин Вахш дарёсидан ўтишга тўғри келди. Баландлиги юз метр келадиган соҳил қоялари бир амаллаб боғланган ёғочлар билан туташтирилганди. Биз шу ердан энди ўта бошлаган ҳам эдик-ки кимнингдир тоғдан эшак устида қўлини силкиб тушиб келаётганини кўрдик. Тезда бош дозорга йигирма ёшар йигит келиб етди ва босмачилар қурган тузоқ ҳақида гапириб берди. Улар пиёдалар нариги соҳилга ўтиб, юкли отлар ўта бошлагач, ёғочлар синиб отряд иккига бўлиниб қолиши ва қаршилик кўрсатилмаслиги учун ёғочларни арралаб қўйишган экан. Биз ўз вақтида тайёрланиб қўйдик ва босмачиларни ҳайдаб юбордик. Жангдан кейин мен Карим Ҳасанов деган бу йигитдан: отрядни огоҳлантириш учун ким юборганлигини сўрадим. У «ҳеч ким, мен ўзим» деб жавоб берди. Кейинчалик республика матбуотида Карим исмини учратиш менга жуда ёқарди. У Тожикистон комсомол раҳбарларидан бири бўлиб қолди.

Комсомоллар саводсизликни тугатиш бўйича оммавий ишда биринчилар қаторида эдилар. Уларнинг: «Бирон саводсиз ёки чаласавод мактабдан четда қолмасин!» деган шиори мактаб биноларини жиҳозлаш ва дарсликлар сотиб олиш учун маблағ тўплашгача катта куч сарфлаб ишлашни талаб қиларди.

Бойлар ва муллалар яна шиддатли қаршилик кўрсатар, босмачилар қонли ҳужумлар қилишарди, озмунча комсомоллар ҳалок бўлмади. Аммо, тирик қолганлари қурбон бўлганларнинг ишини давом эттиришди — аҳолига Совет ҳокимиятининг қонунларини тушунтирдилар, Ленин, Коммунистик партия, улуғ мақсад — социализм қуриш ҳақида гапирдилар.

Ушандан буён орадан кўп йиллар ўтиб кетди. Тожикистон ёшлари бошқача шароитларда яшамоқда ва меҳнат қилмоқда. Бироқ, республиканинг биринчи комсомоллари, уларнинг революцияга фидокорона хизмат қилгани ҳақидаги хотиралар яшамоқда. Ҳозир комсомол ва пионерларнинг маршрути оталарнинг жанговар ва шонли меҳнат қилган жойларидан ўтади. Йигит ва қизлар, пионерлар ветеранларнинг ўша йиллардаги қаҳрамонона манзаралар ҳақидаги эсдаликларини ёзиб олмоқдалар, мактабларда жанговар ва революцион шон-шараф музейлари юзага келтирмоқдалар.

Александр ВИШНЕВСКИЙ,
Виктор РУДНИЦКИЙ.
(АПН).

Самарқанднинг 2500 йиллиги олдидан

Шоир Барот Бойқобилов Самарқанд шаҳрининг кечмиши ҳақида «Афросиёб» деган тарихий достон ёзди.

Достонда Самарқанднинг бино бўлиши, Шоҳизинда, Бибихоним ва Регистон обидаларининг яратилиши, Улуғбек расадхонасидаги илмий ҳаёт ва шаҳар аҳлининг юнон, араб ва мўғул босқинчиларига қарши олиб борган мардонавор кураши тасвирланади. Қуйида ушбу достондан парча ўқийсиз.

Темурийлар аро тахт талаш ҳар кун,
Жанг-жадал, қон тўкиш, ўзаро низо.
Дин аҳли бу ҳолни кузатар мамнун,
Қил кўприк устида қолгандай дунё.
Темур бунёд этган буюк бир давлат
Чокидан сўкилиб кетди бул замон.
Қалбларга ғулғула солди адавот,
Боридан айрилди меҳнаткаш инсон.
Жанг-жадал домида қолганда дунё
Ҳиротни тарк этди Алишер мунгли.
Бошига тушгандай аёвсиз савдо,
Қадим Самарқандни истади кўнгли.
Жаҳонгирлар янглиғ шоир бу элга
Бошида ўйнатиб келмади қилич.
Ихрож [1] ташвишлари тушиб кўнгилга
Тақдир кемасида сузди эрта-кеч,
Бош эгиб, Мулиён дарвозасига
Соқчининг қошига келди Алишер.
Шаҳар хўп тўйгандай ғам бўзасига
Мунғайиб, шоирим хуш келибсан, дер.
Алишер ўйнатиб саман тулпорин
Темур кўчасидан ўтмоқда шодмон.
Юлдизга бош қўйган самбит минорин
Кўз-кўзлаб, қаршилар уни Регистон.
Мусофирхонадан топиб бошпана,
Кўк чойдан сипқориб, бир оз олди дам.
Навқирон шоирда йўқди ҳеч нима,
Фақат бир от китоб ва борди қалам.
Мулки Хуросонда топса ҳам шуҳрат
Бу элда билмасди уни ҳеч кимса.
Темур, Улуғбекни қилди зиёрат,
Энди ҳолин баён айлагай кимга?
Оқибат йўл олди Хожа [2] қошига,
Хожани биларди бутун Хуросон.
Не савдо тушганин айтди бошига,
Бу даргоҳда бўлди мушкули осон.
Очиқ чеҳра билан кутди-да олим
Шоирга жой берди уйин тўрида.
Эшитган бўлса ҳам Алишер номин
Баҳра топмаганди ҳали шеъридан.
«Ашриқат...» ғазали улкан олимга
Буюк бир шоирдан беролди хабар.
«Бул ашъор зиёси етти иқлимга
Офтоб нури янглиғ тарқалур зинҳор»,
Бу сўздан Алишер қуйи солди бош,
Хожа Абуллайсга этгандай таъзим.
«Азизим, тошга нақш ўйгандай наққош,
Саналур шуаро аҳлига назм!»
Назм майдонида от сурган шоир
Бу кўнгил мулкидан терарди гавҳар
«Мунча ҳам дили пок, сўзи — жавоҳир,
Улуғлар одатда бўлур ҳокисор».
«Алишер, не кўмак зарурдир мендин,
Тортинманг, не бўлса этурман бажо?»
«Сизнинг қошингизда бўлсам бугундин,
Таҳсил кўрсам, деган, орзум бор, аммо...»
«Аммо»га ҳожат йўқ, афсус на даркор,
Бир ҳужра сизники, даргоҳим пешкаш.
Фарзандим бўлурсиз, икки ўғлим бор,
Улар қошингизга чиқурлар пешвоз».
«Миннатдорман, устод! Келганда фурсат
Оқибатсиз қолмас мурувватингиз».
«Офарин, Алишер! Бир куни Ҳирот
Мағрибу Машриққа ёйур отингиз».
...Мадраса таҳсили, Абуллайс илми
Янги бир дунёни кашф этди унга.
Ихрож дардларини унутди кўнгли,
Ғаввосдек тўш урди ўтли тўлқинга.
Дўсту ёр суҳбати, шуаро баҳси
Ёр васлидай унга бахш этди лаззат.
Нақши Жаҳондаги лолазор фасли
Гўзаллик мулкидан сўйлади баёт.
Алишер бош этди Расад қошида,
Улуғбек руҳини айлади шодмон.
Ноёб бир санъатни кўрди тошида,
Наздида бир лаҳза паст бўлди осмон.
Осмонга бош уриб уч қават бино
Юлдузлар сирини қилар эди фош.
Тўққиз осмон аксин ўзда этиб жо
Расад пештоқида куларди қуёш.
Наврўз айёмида мавлоно Шоший [3]
Расад зинасидан йиқилди ногоҳ.
Чўлоқ бўлиб ётган чоғда, Навоий—
Унинг бу ҳолидан бўлмишдир огоҳ.
Шошийни кўргали бориб Алишер,
Бадеҳа тўқиди унга ногаҳон:
«Дур бод аз ту дарди заҳмати по,
Душманатро бало насиби ано». [4]
«Пир назари тушган шоир ўзи ким?»
Шоший одамлардан сўради секин.
«Ҳиротлик Алишер эрур, тақсирим»
«Мартабаси баланд бўлсин, илоҳим!»
Тилдан-тилга кўчди Алишер номи,
Самарқанд кийгизди шуҳрат тожини
Бу элда топди у иззат-икромни,
Сипқорди май тўла назм жомини.
Султон Ҳусайн чиққач Ҳирот тахтига
Қошига меҳрибон дўстин чорлади.
Янги ой чиққандай унинг бахтига
Ҳирот осмонида зиё порлади.
Азиз шоирини Самарқанд аҳли
Ҳижрон ёшин тўкиб узатиб қолди.
Ҳиротга ошиқиб Алишер қалби,
Қўлга «Ҳилолия» қаламин [5] олди.
Не йиллар ўтса ҳам орадан, ҳамон
Темурийлар аро жанг-жадал, низо.
Тахту тож домида топмасдан омон
Бир-бир ўқишмоқда ҳаётга видо.
Темур давлатини тикламоқ яна
Муяссар бўлмади, дўстлар, ҳеч кимга.
Шаҳзодалар қўли бўялди қонга.
Ва лекин тиз чўкди баъзан ғанимга.
Сўндирмоқ қасдида Темур шуҳратин
Ўзга бир сулола чиқди майдонга.
Жанг аро намойиш этди қудратин,
Омонлик бермасдан дуч келган жонга.
Шайбоний, от сурди Самарқанд сари
Темурийлар тахтин этгали яксон. —
Унга пешвоз чиқди дин аҳллари
Шаҳрига хоинлик қилиб шу замон.
Бу фитнани сезгач Султон Али [6] ҳам
Йўл олди Шайбоний қароргоҳига.
Жангсиз таслим бўлгум, деди ўша дам
Гар уни асраса ўз паноҳида.
Шу йўсин Темурнинг қадим пойтахти
Тарихда илк бора бош эгди жангсиз.
Қулади Темурнинг шуҳрат дарахти,
Тожу тахт олинди қамалсиз, қонсиз.
Лекин кўп ўтмасдан Султон Алини
Қатл айлаб, сурмади унчалик даврон.
Шаҳарнинг обрўли уламолари
Бобирни [7] чорлади Самарқанд томон.
Шаҳар дарвозаси очилди тунда,
Уни кутиб олди аҳли уламо.
Зўр санъат бор эди кичик қўшинда,
Бобирга қўл келди бу гал «тўлғама». [8]
Шайбоний аскари қилинди тор-мор,
Туркистонга қочди ўзи, сақлаб жон.
Яна темурийлар бўлди ҳукмдор,
Бобирни Қарши-ю, Ғузор олди тан.
Очлик ҳукм сурди шаҳарда, аммо
Бор бисотин талаб кетганди душман.
Аскарларга овқат йўқликдан ҳатто,
Тарқатиб юборди қўшинни султон [9]
Шайбоний бу ҳолдан топди-ю, хабар,
Самарқанд мулкига йўл олди яна.
Очлик гирдобида бўғилган шаҳар
Ёв билан жанг қилди ғолиб, мардона.
Қамалда қолган халқ очликдан ночор
Иту эшак гўштин қилишди таом.
Бобир халқ ҳолига ачиниб, сўнг бор
Тунда ташлаб кетди шаҳарни тамом.
Шайбоний забт этди шаҳарни яна,
Яна қирғин, талаш чиқди учига.
Бечора халқ ичди заҳарни яна,
Яна кўкрак қалқон ёв қиличига.
Яна шаҳар бўлди душманга таслим,
Темурийлар бундан олиб қочди бош.
Жаҳонгир тахтига ўтирди ғаним,
Не ғаним, тахт учун ўзаро талош.
Самарқанд тарихи шунақа, дўстим,
Қон билан бўялган ҳар бир варағи.
Ўзбеклар бахт топгач, туришибди жим,
Бир сиқим тупроғи—кўзин қароғи.
Ўзбеклар талашди тахтни ўзаро,
Темуру Шайбоний шу ўзбеклардан.
Улар англамади недир мурасо,
Нуқул чўчиб турди ҳар хил беклардан.
Шу менинг миллатим, қадим аждодим,
Бир тупроқ ўнларга бўлинган Ватан.
Бугун Ўзбекистон деган авлодим,
Жон билан ҳимоя қилинган Ватан.
Қадим Афросиёб унга ибтидо,
Минг йиллар тарихин кечирган бошдан,
Ўзбекистон—бунга йўқдир интиҳо,
Дўстларим, ёшини сўранг қуёшдан.
Шаҳримда бўлгунча буюк Инқилоб,
Кимлар кўкрагига отишмади ўқ.
Қалбига киргунча нурафшон офтоб,
Жабру ситам кўрди шўрлик ҳалойиқ.
Бобирдан сўнггисин сўзламадим, ҳа,
Яна ўша жангу, яна ўша қон.
Самарқанд дафтарин варақланг, эҳ-ҳа,
Ер қаърига чўккан ул Нақши Жаҳон. [10]
Бу шаҳарга кимлар келмади дейсиз,
Кўплар келди қилич кўтариб бунга.
Қалам тутиб келган жуда кам, эсиз,
Баъзида ўксиниб кетасан шунга.
Қалам билан қилич—икка дунёдир,
Иккиси ҳам бизга керак, дўстгинам.
Қалам — кўзимизга порлоқ зиёдир,
Қилич—қон бўлмасин деганда сийнам.

---

1). Ихрож — четлатиш маъносида

2). Хожа Абуллайс — XV асрнинг буюк олими, замонасининг Афлотуни, деб ном олган бу одам ўз мадрасасида Алишерга дарс берган.

3). Астроном, Улуғбек замонасининг етук олими.

4). Оёғингдан дард узоқлашиб, душманларинг хор бўлсин.

5). Алишер Навоий дўсти Султон Ҳусайн Ҳирот тахтига ўтириши муносабати билан Ҳиротга боратуриб йўл-йўлакай «Ҳилолия» қасидасини ёзган.

6). Султон Али Мирзо — Самарқанд ҳукмдори (кейинчалик Шайбонийхон қатл қилади).

7). Заҳириддин Муҳаммад Бобир — Фарғона ҳокими, темурий шаҳзода.

8). Бобирнинг жанг қилиш усули.

9). Заҳириддин Муҳаммад Бобир озиқ-овқат йўқлигидан Фарғона қўшинларини тарқатиб юборади.

10). Мирзо Улуғбек ўз расадхонасини Жаҳоннинг нақши, деб биларди. У Абусаид замонида қаровсиз қолди, дин аҳллари вайрон қилиб ташлади, йиллар гирдобида ер қаърига чўкди.

ФОНИЙ ВА ҲОФИЗ

Бутун совет халқи буюк ўзбек шоири ва мутафаккири Алишер Навоий туғилган куннинг 525 йиллигини катта тантана билан ўтказишга ҳозирлик кўряпти. Улмас сўз устасининг ҳаёти ва ижоди ҳақида мақолалар ёзиляпти, асарлари таржима ва нашр этиляпти. Бундай асарлардан бири Тожикистон ССР Фанлар академиясининг академиги А. Мирзоевнинг нашрга тайёрланган «Фоний ва Ҳофиз» номли китобчасидир. Профессор А. Мирзоевнинг китобчага «Фоний ва Ҳофиз» деб ном бериши тасодифий эмас.

Навоий барча ўрта аср олим ва шоирлари каби араб ва форс тилларида мукаммал таҳсил олган, бу тилларни она тилидай билган. У ўзининг бир қанча асарларини форс тилида ёзган, ўз замондоши ва самимий дўсти Жомийнинг «Қирқ ҳадис»ини форсчадан таржима қилган. Икки тилда — ўзбек ва форс тилларида асарлар ёзгани учун унга Зуллисонайн лақаби берилган.

Навоий классиклардан Низомий Ганжавий, Шайх Аттор, Амир Хисрав, Ҳофиз Шерозийларнинг асарларини жуда севган. Бунга унинг Низомий «Хамса»сига, Шайх Атторнинг «Мантуқутта й р и» г а, Амир Ҳисравнинг қасидаси ва Ҳофиз Шерозийнинг жуда кўп ғазалларига боғлаган назиралари мисол бўла олади.

Навоийнинг форс тилида яратган ва бизнинг замонамизгача етиб келган 600 га яқин ғазалининг аксариятида Хўжа Ҳофизнинг улкан таъсири сезилиб туради. Аниқроғи Навоий форсча ғазалларининг тахминан ярми Ҳофиз ғазалларига назира ва ёхуд унинг ғазаллари услубида ёзилгандир.

«Фоний ва Ҳофиз» китобчасида Ҳофизнинг 30 ғазали ва Навоийнинг бу ғазалларга боғланган 30 назираси берилган. Ҳофизнинг ғазаллари Эрон олимларидан Муҳаммад Қазвиний ва Қосим Ғанилар томонидан чоп этдирилган нусхадан, Навоий —Фоний ғазаллари эса 1342 (Ҳижрий) йилги Теҳрон нашридан келтирилган.

Профессор А. Мирзоев 1966 йилда Душанбанинг «Ирфон» нашриёти босиб чиқарган «Фоний ва Ҳофиз» китобига ёзган сўз бошисида. Навоий форсча девонининг Теҳрон нусхасидаги 485 ғазалнинг 232 таси Хўжа Ҳофиз ғазалларига назира ёхуд унинг ғазаллари услубида ёзилганлигини таъкидлайди. Бу нусхада Навоий форсча ғазалларининг ҳаммаси қамраб олинмагани учун, унинг Ҳофиз ғазалларига ёзган назираларининг аниқ ҳисобини билиш қийин.

Профессор А. Мирзоев муқаддимада Навоийнинг форсча ғазаллари ҳақида ёзаркан, нима учун асосан Навоий Ҳофиз лирикасидан баҳраманд бўлганлигини ойдинлаштиришга ҳаракат қилади. Лекин фикримизча, муқаддимада ҳар икки шоир ғазалларининг муқоясаси, уларнинг изоҳи етарлича берилмаган, асосли натижалар чиқарилмаган.

Муқаддимада Навоийнинг 841 (1437) йилда туғилганлиги, 906(1502) йилда эса вафот этганлиги айтилади. Аммо Навоийнинг 9 февраль 1441 йилда туғилиб, 3 январь 1501 йилда вафот этганлиги ҳаммага маълум.

Ҳофиз 793(1390), Хоқоний Ширвоний эса 595(1198) йилда вафот этганлиги кўрсатилган. Аслида эса кўпчилик тадқиқот асарларида Ҳофизнинг 1389 йилда вафот этганлиги қайд этилади.

Хоқоний Ширвоний эса қабридаги тарихга асосан 592 йил шаввал ойида, яъни мелодий 1199 йилнинг август ойида вафот этган.

Бу нуқсо н л а р г а қарамай, профессор А. Мирзоевнинг китобчаси кенг ўқувчилар оммаси учун қизиқарлидир.

А. РАҲИМОВ,

Озарбайжон ССР Фанлар академияси яқин ва ўрта шарқ халқлари институтининг бош илмий ходими, филология фанлари кандидати.

Ватанимиз шаҳарлари бўйлаб

МОСКВА

Карл Маркс проспекти.

Моховая кўчаси, «Пашков уйи». В. И. Ленин номидаги кутубхона. Р. Абдураҳмонов фотолари.

ЖАҲОН ОЙНАСИ

23 АВГУСТ — Румыния фашист зулмидан озод этилган кун

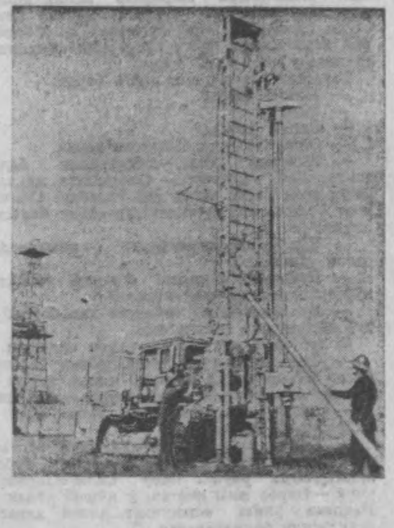

ЎНГДАГИ СУРАТДА— Бухарест мутахассислари геолог-қидирувчилар учун яратган янги мослама. Геологлар унинг ёрдамида 150 метргача бўлган чуқурликда турли изланишлар олиб боришлари мумкин.

ПАСТДАГИ СУРАТДА — Фокшанидаги янги тикувчилик фабрикаси. Корхона ҳар йили 200 минг эркаклар костюми, 110 минг пальто, 250 мингдан зиёд бошқа буюмлар ишлаб чиқаради.

Аджерпресс — ТАСС фотоси.

РУМИН ХАЛҚИНИНГ БАЙРАМИ

Шу кеча-кундузда Руминияда ким билан учрашманг, нима тўғрисида гапиришманг барибир гап шонли сана — 23 август ва мамлакатнинг сўнгги даврдаги асосий йўлини белгилаб берган воқеаларга бориб туташади. Бировлар бу кунни фашизм диктатурасини йиқитган воқеаларнинг бевосита иштирокчиси, бошқалар мамлакатда юз берган ажойиб ўзгаришларнинг ижодкорлари сифатида эслайдилар. 23 август тўғрисида фақат китоблардан ўқиб ва кекса авлод ҳикояларини тинглаб билган ёш авлод эса социализм эстафетасини қабул қилиш ва давом эттириш шарафига муяссар бўлганлари билан фахрланиб гапиради. Ҳозир Руминиянинг қайси бурчагига келманг, у хоҳ шаҳар, хоҳ қишлоқ бўлмасин руминиялик ўртоқлар бу ерда илгари нима бўлганлигини, халқ ҳокимияти йилларида нималар қилинганлигини албатта ҳикоя қилиб беришади.

Газета ва журналларнинг саҳифаларида Руминиянинг бугунини ва эртанги кунини ёрқин кўрсатиб берадиган фактлар ва воқеалар тасвирини кўплаб кўрасиз. Ана шу йилномага нигоҳ ташлайлик.

Яқинда Галацедаги металлургия комбинати қурувчиларининг тантанавор олқишлари остида янги қурилган слябинг биринчи маҳсулот берди. Бу слябингнинг ишга туширилиши билан комбинат ишлаб чиқариш цикли тўла тугалланган корхонага айланди.

— Биз янги ҳаётни яккабош бўлиб эмас, қардош социалистик мамлакатлар ёрдамида қурмоқдамиз. Бизнинг муваффақиятларимиз нинг асосий шартларидан бири ҳам ана шунда, — деди митингда сўзга чиққан ишчилардан бири.

Ишчининг бу фикрини ҳаётнинг ўзи ҳар куни тасдиқлаб турибди. Масалан, Галацедаги комбинатда юпқа пўлат тунукалар ишлаб чиқаришни йўлга қўйиш учун зарур бўлган ускуналарнинг ҳаммасини Совет Иттифоқи етказиб берди. Руминия Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Бош Секретари Н. Чаушеску корхона ишчилари олдида сўзга чиқиб яқинда ишга туширилган слябинг румин ва совет мутахассислари ҳамкорлигининг меваси эканлигини қайд қилди. У Галацеда ишлаган Совет ишчилари ва инженерларига, шунингдек, бу қудратли агрегатни яратишда иштирок этган СССРга самимий миннатдорчилик изҳор қилди.

Добруджа.. илгари бирорта ҳам дов-дарахт бўлмаган, жазирама шамол яланғоч оҳак тоғларидан чанг туманини кўтариб, экинзорларни яксон қиладиган жой эди. Бу ўлканинг чўл қисмида кооперативлар ва госхозларнинг ўнлаб минг гектар майдонда боғлари ва узумзорлари юзага келди. Буғдойзорлар бошоғини кўтаролмай ерга гўё салом берди, маккажўхори ва кунгабоқар шу қадар бўлиқки, шамолнинг олдига ўрнатилган тўсиқ— девордек бўлиб кўринади. Юз йиллар давомида ерининг ориқлиги туфайли қийналиб келган Добруджа халқ ҳокимияти йилларида ана шу қийинчиликлар «дориси»— химиявий ўғитларни етказиб берадиган бўлди. Бундай ўғитларни яқинда Нэводарда қурилган завод ишлаб чиқармоқда.

Добруджа қишлоғининг меҳнаткашлари давлатга ғалла ва чорва маҳсулотлари сотиш бўйича ўтган йили биринчи ўринни эгаллади. Оби-ҳаво шароитининг оғир бўлишига қарамай, ўлка кооператорларининг фидокорона меҳнати бу йил ҳам ўзининг ажойиб самараларини кўрсатди: Добруджанинг миллионлаб тонна буғдойи ҳозирдаёқ давлат омборларига тўкилди. Бунда мелиорация ҳам озмунча роль ўйнамади. Ҳозир уезднинг кооперативлари ва госхозлари катта ирригация ишларини давом эттиряптилар. Карасу водийсида Дунай дарёсидан ҳар секундда 120 минг литр сув тортиб олиш қувватига эга бўлган босимли сув станцияси барпо этилмоқда.

Коммунистик партия раҳбарлик қилаётган румин халқи ўзининг катта миллий байрами арафасида мамлакат озод қилинганидан буён босиб ўтилган шонли йўлга мағрур нигоҳ ташлайди. Бошқа социалистик мамлакатлар халқлари билан ҳамдўстликда румин халқи ўз бахтини тобламоқда, бугунги кун ғалабаларидан келажакдаги улуғвор ишларига куч, илҳом, сипқармоқда.

Ф. АНГЕЛИ,
АПН махсус мухбири.

«ТОНГ» ОПЕРАЦИЯСИ

БОНН МАЪМУРЛАРИ ДЕМОКРАТЛАРНИ ТАЪҚИБ ҚИЛИШНИ КУЧАЙТИРМОҚДАЛАР

БОНН. (АПН мухбири). Операция худди соат 7.15 да Дортмундда бошланди. Сиёсий полиция ёшлар ҳаракатининг активи Примернинг уйига бостириб кирди. Шу вақтнинг ўзида Кельнда «Демократия ва қуролсизланиш учун» кампаниясининг раҳбарларидан бири Матиссен қамоққа олинди. Мюльхаймда тинчлик учун кураш ҳаракатининг атоқли тарафдори Мёбиус қамалди. Эссенда эса полиция немис студентлари союзи марказий правлениесининг аъзоси Ледерерни қўлга олди. Буржуазия журнали «Шпигель» «ажиналарни овлаш»нинг навбатдаги тўлқинини ана шундай таърифлайди. Бу «ов»ни БОНН қонунчилиги ҳимоячилари ташкил этди.

Полиция тинтув учун ордер кўрсатмасдан, қамалганларнинг квартираларидаги ҳамма нарсаларни остин-устун қилиб ташлади. Облава ташкилотчилари «шубҳали материаллар»ни қидириш вақтида ҳатто хотин-қизлар кийимини ҳам бир бошдан қоқиб кўришди. Қўлларига тушган ҳамма шахсий хат ва қоғозларни мусодара қилишди. Қўлга олинганлардан бири бунга қаршилик кўрсатишга уринганида полиция офицери: «Биз сизни маъмурларга қаршилик кўрсатишда айблашимиздан олдин эҳтиётроқ бўлинг», деди.

ГФР ички ишлар министрининг тан олиб айтишича, кейинги уч ой ичида фавқулодда қонунларга қарши норозилик билдириш митингларида қатнашганлиги учунгина уч минг киши устидан жиноий иш қўзғатилган.

Американинг Вьетнамдаги агрессиясига, Грециядаги фашист хунтасининг бебошликларига қарши чиқиш, ГФРда нацизмни тўхтатишни ва мамлакатни ҳарбийлаштиришни тугатишни талаб қилиш — БОНН давлатида полиция жазолашлари учун «қонуний асос» бўлиб қолди.

Л. КОНОВ.

Осиё ва Африка ёзувчиларининг Тошкент конференцияси олдидан

— Уларни безовта қилма,— деб назоратчини тўхтатди терговчи ва фонусни олиб, маҳбусларнинг афтларига диққат билан тикилиб қарай бошлади.

Мансур ўрнидан турди. Оёғига урилган кишан занжирлари шарақлаб кетди: кишан ҳалқачаси оёғининг суягига қаттиқ ботиб оғриқ берганидан сал бўлмаса инграб юборай деди. Фонус ёруғи кўзларини қамаштирганидан у чирт юмиб олди.

Терговчи Мансурнинг ёнига борди:

— Исминг нима?

— Мансур.

— Ёшинг нечада?

— Онам йигирма бешдасан дерди.

— Йигирма беш,— ҳамдардлик билан такрорлади терговчи.— Соқолингга қараган киши икки марта катта деб ўйлайди. Сизларнинг бўйнингизга қўйилаётган айбни биласизларми?

— Йўқ,— қоронғуликдан кимнингдир овози эшитилди.

— Имомимизга қарши фитнага ҳозирлик кўргансизлар, шундай эмасми?

— Бундан бошқа гапингиз ҳам борми?— деб сўради яна ҳалиги овоз.

Фонус нури қоронғилик томон силжиди.

— Сени аллақачон...— Назоратчи бармоғи билан бўйнини айлантириб ишора қилди,— бошингни танангдан жудо қилиш керак эди.

— Уни-я? У ҳалол одам. Нега энди?— ҳайратланди Мансур.

— Нефть заводига ўт қўймоқчи бўлгани учун, ҳаммангизнинг кондаги қилган бебошликларингиз учун... Абу Салмонларингиз учун.— Бироз жим қолгач, у қўшиб қўйди:— Наҳотки унинг коммунист...қизил алвасти эканлигини билмасанглар...

Мансур ўзини тутолмай хохолаб юборди:

— Бу ерда, икки ой мобайнида «коммунист», «қизиллар», «фитначилар», «алвастилар» деган шунча сўзларни мен бутун умрим бўйи эшитмагандим...

— Жим бўл,— назоратчи мушт кўтарди.

— Тегманг унга,— буюрди терговчи.— Боринг,— эшикни кўрсатди назоратчига.

У чиқиб кетди.

қандай тутиш кераклигини, тўсатдан биттаяримтани учратиб қолган тақдирда нималарни айтиб қўйиши кераклигини ўргатиб чиқди.

Эрта саҳарда, ҳали кун чиқмасдан, маҳбусларни бомдод намозига уйғотишди. Аммо Ҳоди билан Мансур ҳатто ўринларидан жилишмади.

— Намоз ўқимасдан қандай қилиб нонга қўл урасизлар? Ахир уни эгамнинг ўзи беради-ку,— деди таъна қилиб бош назоратчи.

— Модомики ер билан осмон эгасининг саховати фақат бир бурда нону, бир пиёла қайнаган сувга етадиган бўлса, ўзим худо бўлиб қўя қолай. Мен унга қараганда кўпроқ берардим,— деб хитоб қилди Ҳоди.

Кўп ўтмай нонушта бошланди. Бутун кун бўйича фақат битта кулча, бир пиёла қайноқ сув ва қант ўрнига бештадан хурмо берилди.

— Шу ҳам тирикчилик бўлди-ю...— деди Ҳоди маъюс оҳангда.

— Эй тангримнинг қули, авахта отангнинг уйи эмас.

— Отангнинг уйида ҳам, дўстим, турмуш бундан тотли эмас,— деб қўйди Мансур.

— Бошлиғимиз битталарингни бозор айлантириб келишга амр қилдилар,— деди назоратчи.

— Мана бу боради,— деб Мансурни кўрсатишди маҳбуслар.

Мансур билан Ҳоди пойлаб ўтиришди. Бироқ Мансурни олиб кетгани ҳеч ким келмади. Ҳамма тиқ этган товушга кўз-қулоқ бўлиб турарди. Фақат Ҳасангина ўзини тиёлмасди.

— Номус! Қўл чўзиб бозор айланиш...

— Нега номус бўларкан?..— эътироз билдирди Мансур. Мен ўғри ёки каллакесар эмасман. Манави аблаҳлар солиб қўйган кишанда бозор айлантгани номус қилмайман. Мен мутлақо тиланчилик қилиш ниятида эмасман. Тушундингларми? Одамларни кўришим керак.

Мансур бир аскар соқчилигида зиндон дарвозасидан чиқиб, соф ҳаводан тўйиб-тўйиб нафас олганда пешин намози пайти эди. Улар яланг оёқ кир-чир болалар таппи қи-

Соҳиб ЖАМОЛ.

МУҲАББАТ АЛАНГАСИ

Романдан парча

— Ҳаммангиз ҳам мусулмонсизлар-а?

— Ҳа,— деган овозлар янграли.

— Жуда яхши,— деди терговчи.— Мен ҳам мусулмонман, ўз биродарингизман. Бу ерга келишимнинг боиси ҳам сизларга ниҳоят даражада раҳмим келганидан... Шундай ярим кечада ўзимни эмас, сизларни деб келдим... Ҳаммамиз ҳам Муҳаммадга умматмиз...

Маҳбусларга жон кирди. Енгил тортиб тин олишди. Терговчи олға бир қадам ташлаб секин гапирди:

— Сизлар билан очиқчасига гаплашмоқчиман. Айтадиган гапим шуки, агар бу ердан тирик чиқишни, ота-оналарингни, севикли қайлиқларингни кўришни истасанглар ўлпон тўлаш керак бўлади.

Маҳбуслар гангиб қолишганидан чурқ этишмасди. Терговчи бироз кутиб турди-да, кейин зарда билан давом этди:

—Нимани умид қиляпсизлар? Наҳотки, дабдурустдан рўпарангизда зиндон эшиклари очилади-ю, «Афв этасиз, сизлар бегуноҳ экансиз» дейишади деб умид қилаётган бўлсанглар. Йўқ, бунақа мўъжиза бўлмайди. Башарти, яшашни парвардигор ўз бандалари учун, шу ҳисобда сизлар учун ҳам яратган нозу-неъматларидан баҳраманд бўлишни истасанглар — ҳақини тўланглар. Озодликка ё қилич, ё олтин билан эришилади, биродарлар.

— Афв этасиз, бироқ ҳаммамиз ҳам гадолармиз-ку...,— деган овози эшитилди Мансурнинг.— Бу ерда оч қоляпмиз...

— Дуруст. Мен сизларга ёрдам берай. Ичларингизда бозор айланиб келишни хоҳлайдиган киши борми?

Ал Акбар миршабхонасининг маҳбусларини таъминлаш учун етарли маблағи бўлмагани туфайли бу ерда ҳам Яқин Шарқнинг ҳамма жойидаги каби, кўпинча ўзлари билан ҳамроҳларига хайри-эҳсон йиғиш мақсадида маҳбусларни бозор айлантириб олиб юрилади.

—Онангни кун бўйи турма дарбозаси ёнида ўтириб олиб, сен учун кўз ёши тўкишидан хабаринг борми? — деб Мансурга мурожаат қилди терговчи.

Мансурнинг юраги орзиқиб кетди-ю, лекин индамади.

—Сизларчи, эй бахти қоралар унинг сизларга ёрдам бериши мумкинлигини биласизларми?— терговчи Мансурга ишора қилди.— Унинг Зуҳраси эвазига беш минг рупия таклиф қилишяпти. Агар у онасини қадрласа, ўз хотини билан дийдор кўришишни ва сизларга ёрдам беришни истаса мана шу таклиф устида бош қотириб кўрсин.

Ғазабланганидан Мансурнинг ранги-рўйи ўзгариб кетди.

—Мени нима қилсанглар қилаверинглар,— деб бақирди у.— Осасизларми, чопасизларми, лекин Зуҳра — меники... Мен уни ҳеч кимга бермайман...— Унинг овози тинди.

Терговчи қимир этмай турарди. Ҳовлиқиб назоратчилар кириб келишди.

Залварли эшик қайта ёпилиб, қулфи шарақлади. Мансур эшикка тикилиб қолганича ўйларди: «Зуҳрам, шўрлик онам...»

Ҳаммалари анчагача жим қолишди. Мансур бошини тиззасига қўйганча ўтирар, юрак-бағри ўртанарди. Унинг Зуҳрасини нима қилишмоқчи? Унга қандай ёрдам берсин, не йўл билан қутқарсин?

Мансурнинг ҳа деганда хўрсинаётганини эшитган Ҳоди унинг ёнига келиб ўтирди-да, елкасидан қучоқлади.

— Бу нима қилганинг? Хафа бўлаверма. Ҳали олдингда катта ҳаёт йўли турибди,— деди у меҳрибонлик билан.— Биз кучли бўлишимиз, улардан ҳам кучлироқ бўлишимиз лозим... Ўтинаман сендан, ҳақиқий йигит бўл.

Мансур индамасди. Уйқу вақти бўлди. Бандилар қуруқ ерда ғужанак бўлиб мудраб кетишди. Бироқ Мансурнинг уйқуси келмас, Ҳоди ҳам уйғоқ эди. Бир пайт Ҳоди яна Мансурнинг ёнига келиб шивирлади:

— Ҳақиқатдан ҳам биронтамиз шаҳарга тушсак, қалай бўларкин? Балки шаҳарда нима гаплигини билиб келишнинг иложи бўлар?

— Мен бораман,— деб розилик билдирди Мансур.

Мансур билан Ҳоди тонг отгунча мижжа қоқмай чиқишди. Ҳоди унга кўчада ўзини

лиш учун туя тезаги териб юрган гавжум кўчалардан ўтиб боришарди. Гузарларда апельсин, банан, иссиқ нон сотувчилар бақириб харидор чақиришарди.

Мансур оёғидаги кишан ҳалқасини тўғрилаб олиш учун тўхтади:

— Кўпдан бери қамоқдамисан?— деб сўради соқчи.

— Ҳа, олтмиш кун бўлди.

Соқчи илжайиб қўйди.

— Йигирма йиллаб ўтирган кишилар бор сизда...— деб қўйди у.— Юр тезроқ.

Мансур қадамини илдамлаштирди. Кишан шарақлар, оёғини бояги боягидек қаттиқ оғритар, лекин илож қанча, чидаш лозим эди.

— У кишилар кимлар ҳам? Каллакесарларми ё ўғриларми?

— Айтишларига қараганда улар Имом саройини портлатмоқчи бўлишганмиш...

— Бўлмаган гап, ғирт ёлғон,— деди Мансур.— Бизни ҳам улар «қизил», «коммунист» деб юришибди.

— Йўқ, сизлар сиёсий маҳбусларми сиз Имомнинг ҳақиқий душманлари бўлганларингизда шаҳарга чиқаришармиди?..— соқчи раҳимдиллик билан сўради.— Онанг ҳаётми?

— Худога шукур.

Улар шаҳар марказига чиқишди. Шаҳар масжиди ёнида жойлашган бозор майдонида олди-сотти авжга чиққан. Занглаган машина игналари дейсизми, тишни синдирадиган тошдек қаттиқ ҳолвалар дейсизми, чарм муқаваларига чиройли нақшлар солиниб, усти лакланган, қадимий қўлёзма китоблар дейсизми, дуч келган нарсалар олиб сотиляпти. Одамлар худди чумолиларга ўхшаб фойда кетидан қувиб, ўрмалашиб, елиб-югуриб юришарди.

Бирдан кимнингдир:

Маҳбус... Банди.— деган овози янгради.

— Зиндондан чиққан одам... Қамоққа тушган киши,— деган гаплар сершовқин бозор бўйлаб тарқалди.

Мансурнинг ранги бўзариб кетди. У кўзларини жовдиратиб ўтирар, кишан озоридан бир нафас бўлса ҳам дам оладиган, одамларнинг эътиборидан холироқ жой ахтарарди. У юришдан тўхтади.

Мансурнинг ёнига бир киши келиб бир нечта майда танга-чақа узатди. У аввалига қўлини тортди, лекин соқчининг хўмрайганини кўриб пулларни олди-да, зўр-базўр эшитиладиган даражада миннатдорчилик изҳор этди.

* * *

Мансур қўллари билан юзини беркитиб олди. Соқчи унинг елкасига секингина қоқиб:

— Юр, акаси, юр,— деб қўйди.

Мансур турган еридан аранг қўзғалди. У соқчидан одам камроқ косиблар растасидан олиб ўтишни илтимос қилди-ю, гўё уни ўз иродасига бўйсундириш мақсадида узундан-узоқ мисгарлар қаторига йўл солди. «Бу ердан мисгар Абу Бакирни қандай қилиб топсам экан?»— деб ўйларди Мансур, пештахта орқасида, ловиллаб ёнаётган олов олдида турган кишиларнинг юзига диққат билан тикилиб боқаркан. Мансурнинг оёқ-қўлидаги кишанларнинг шақир-шуқур овози катта-катта нақшбанд баркашлар, обдасталар, дошқозонлар ва ҳар хил безаклар ясалаётган устахоналардан эшитилаётган болға ва сандонларнинг жаранги билан қўшилиб кетди.

Яна раста бўйлаб «Маҳбус» деган ҳайқириқлар янгради.

Мансур қўққисдан:

— Ҳай, менга қара ошна,— деган йўғон овоз эшитиб қолди.

У ўгирилиб қаради-ю, турган жойида қотиб қолди. Ўз дўконидан Абу Бакир чиқиб келарди. Мисгар эгнига енгил яктак кийиб, тери пешбанд тутиб олган эди. У Мансур олдига югуриб келиб, қучоқлаб бағрига босди-да, «Хайрият» деб тез шивирлади ва унинг кўзларига тикилиб боқар экан, меҳрибонлик билан:

— Зап чиройлик соқолинг бор экан, илоҳи узоқ йиллар оқ тушмасин унга,— деб қўйди, кейин у соқчидан сўради:

— Йўл бўлсин?

— Шундоқ, ўзимиз айланиб юрибмиз...

(Давоми бор).

(Боши газетанинг ўтган сонида).

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ 4-68
23 АВГУСТ, 1968 Й.

Редактор С. М. КАРОМАТОВ.

23 август ЖУМА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

18.00 Илмий-атеистик мавзуларда. «Яшашдан мақсад нима» (ўзбекча). 18.10 Дўстлик ҳақида куйлаймиз. 19.20 Совет Иттифоқи санъат усталарининг концерти. 20.00 «Ўзбекистон индустриальный» радиожурнали. 20.30 Саноат ходимлари учун концерт (русча). 21.00 Халқаро мавзуларда суҳбат (ўзбекча). 21.10 Қишлоқ меҳнаткашлари учун кечки концерт. 22.20 Нодир ёзувлар (ўзбекча). 22.40 Алишер Навоий туғилган куннинг 525 йиллиги олдидан. Филология фанлари доктори Б. Валихўжаевнинг «Алишер Навоий «Хамса»сининг ёзилиши» деган суҳбати (ўзбекча). 23.15 Дам олиш концерти.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

19.00 Ўзбек балетларидан парчалар. 19.30 Эстрада концерти (русча). 20.00 Пахта далалари меҳнаткашлари учун концерт (тожикча). 20.30 Халқ куйлари (ўзбекча). 20.50 «Масъулиятли иш» деган радиоочерк (русча). 21.00 «Ўзбек шоирлари» деган радиокомпозиция (ўзбекча). 21.30 Симфоник куйлар.

24 август ШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

6.15 Тонгги концерт. 7.45 Ўзбек куйлари. 8.25 Пахтакорлар ҳақида қўшиқлар. 9.30 Тожик композиторларининг асарлари. 11.15 «Дугоналар» радиожурнали. 12.15 Радио эшитувчиларнинг талабларига мувофиқ концерт (ўзбекча). 13.30 Рус халқ хорларининг концерти. 15.10 «Правда» газетасининг обзори (ўзбекча). 15.20 Радио эшитувчиларнинг хатлари асосида концерт (русча). 16.10 «Чархий лирикаси» деган адабий-музикали эшиттириш (ўзбекча). 17.20 Уйғур куйлари. 18.00 Рақс куйлари. 18.40 Спорт эшиттириши (ўзбекча). 19.20 Халқ талантлари концерти (ўзбекча). 20.00 «Дугоналар» радиожурнали. Такрорий эшиттириш. 21.00 «Социалистик мамлакатларда» (ўзбекча). 21.20 «Қишлоқ радиоклуби». Музикали эшиттириш (ўзбекча). 23.10 «Шанба оқшомида» (ўзбекча).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

8.25 Чет эл мамлакатлари эстрада артистларининг концерти. 9.15 Спорт эшиттириши (русча). 9.30 Концерт. 19.00 Юмористик ҳикоялар (ўзбекча). 19.30 Қувноқ ҳикоялар кечаси (русча). 20.00 Тожик классик куйлари. 20.30 Озарбайжон куйлари. 20.50 «Проблемалар, тадқиқотлар, ўйлар» циклидан (русча). 21.00 Рақс куйлари. 21.30 Татар куйлари.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

14.00 1. А. Козловский. «Улуғбек» операсининг монтажи. 2. Ж. Оффенбах. «Скрипкачи Мартин». 17.00 1. «Нурхон саҳнада», деган музикали эшиттириш. 2. «Рус композиторлари ижодида Пушкин образи».

23 август ЖУМА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

18.55 Эшиттиришлар программаси.

Рус тилида: 19.00 «Ҳамма нарсани билишни истайман». Тележурнал. 19.30 Телевизион янгиликлар. 19.45 Комментаторимизнинг «АҚШдаги сайловлар» деган темадаги суҳбати. 20.05 Эшиттиришлар программаси.

Ўзбек тилида: 20.10 Телевизион янгиликлар. 20.25 «Ленинкома» программаси «Ульяновлар оиласи Саратовда». 20.55 «Узукдаги сув париси». Бадиий фильмнинг иккинчи серияси (рус тилида)

ИККИНЧИ ПРОГРАММА ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

19.00 «Мен тайёр — мен боряпман». Ҳужжатли фильм (рус тилида)

МОСКВА КЎРСАТАДИ

19.30 Ўқувчилар учун. «Чарм тўп мукофоти учун. Ярим финал ўйинлар 20.30 Табиат альбоми. 21.00 «Жасорат». Телеальманах 21.30 В. Шебалин операси. «Қайсар қизнинг тийилиши», Телеспектакль.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

Рус тилида: 20.00 «Кўрдингми — сени унутганим йўқ». Телефильм. 21.00 «Қабристон орқали». Бадиий фильм. 22.20 «Мовий ранг хона». Телефильм (Ўзбек тилида).

24 август ШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

9.55 Эшиттиришлар программаси.

Ўзбек тилида: 10.00 «Шанба, нонуштадан сўнг». Дам олиш программаси. 10.40 «Уч плюс икки». Бадиий фильм. 12.05 Тожикистон санъат усталарининг концерти. 12.50 Эшттиришлар программаси ва эълонлар.

МОСКВА КЎРСАТАДИ

13.00 «Туғилган кунинг муборак. Дам олиш программаси. 13.30 «Здоровье». Илмий-оммабоп эшиттиришлар программаси. 14.00 Театр усталари билан учрашув. СССР халқ артисти А. К. Тарасова. 15.00 Болалар учун «Чўртан балиқнинг амри билан». Бадиий фильм. 16.00 Шанба репортажи. 16.30 Москва кундузги эшиттиришларининг охири.

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

18.55 Эшиттиришлар программаси. 19.00 Рус тилида телевизион янгиликлар.

Ўзбек тилида: 19.10 «Юлдузча». Тележурнал. 19.40 Телевизион янгиликлар. 19.55 «Ёшлик» студияси кўрсатади. ВЛКСМ 50 йиллиги олдидан. «Азамат ўлка ёшлари». 20.55 Эшиттиришлар программаси.

МОСКВА КЎРСАТАДИ

21.00 Киносаёҳатчилар клуби. 22.00 «Огонёк». Шахтёрлар кунига бағишланади. 23.30 «Вақт» информацион программаси. 00.15 Эфирда «Молодость» ВЛКСМ 50 йиллиги олдидан. «Адабий машъал». 01.15 Москва эшиттиришларининг охири.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА МОСКВА КЎРСАТАДИ

16.30 Ўқувчилар учун. «Келажакка саёҳат». Телеспектакль. 17.15 Ўқувчилар учун. «Ёш ракетачиларнинг Бутуниттифоқ слёти». 18.00 Петропавловск телестудиясининг эшиттиришлари. 19.15 Рассом юбилейи. 19.30 Рангли телевидение программаси.

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

Ўзбек тилида: 21.00 «Шанба, нонуштадан сўнг». Дам олиш программаси. (Такрорий эшиттириш). 21.40 «Кичик қочқин». Бадиий фильм. 23.15 Коммунист минбари. 23.30 Ўзбекистон радио ва телевиденияси Уйғур ансамблининг концерти.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА ДУШАНБА КЎРСАТАДИ

Рус тилида: 18.00 «Экран — болаларга». 18.30 Тожикистонда ўзбек адабиёти ва санъати декадаси ҳафталиги: Шоира Зулфия ҳақида эшиттириш. 19.00 Ҳафталик.

Тожик тилида: 19.15 «Ярим аср йилномаси». Кўп серияли телевизион ҳужжатли фильмнинг 1959 йил ҳақидаги серияси. 20.00 «Заречная кўчасида баҳор». Бадиий фильм. 21.35 Тожикистонда ўзбек адабиёти ва санъати декадаси ҳафталиги. Ёзувчилар сўзлайди. 22.00 Ҳафталик. 22.15 Зангори антология. 22.35 Музикали экран.

ЎЗБЕККОНЦЕРТ
Я. М. СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА
23—24 августда
БОШҚИРДИСТОН САНЪАТ УСТАЛАРИ КЕЧАСИ
БОШҚИРДИСТОН ВА ТАТАРИСТОН МУЗИКАСИ, АШУЛАСИ, РАҚСИ, САТИРА ВА ЮМОРЛАРИ
Кечада РСФСР халқ артисти МАГАФУР ХИСМАТУЛИН, республикада хизмат кўрсатган артистлар: Хусаин МАЗИТОВ, Салих ХУСНИЯРОВ, Рим БАКИРОВ, Альфред СУЛТАНОВ; опера ва балет театри солисткаси Назия АЛОЯРОВА; филармония солистлари: Ханифа БАКИРОВА, Назия ХАБИБУЛЛИНА, Нияз МАМИН, Мазит ГАЙФУЛЛИН қатнашадилар.
Программани ХАБИБУЛЛИНА олиб боради.
Баянчилар — А. СУЛТАНОВ ва М. ГАЯНУТДИНОВ.
Программа татар тилида олиб борилади.
Кеч соат 8 яримда бошланади.
Билетлар концерт зали кассасида кундуз соат 2 дан сотилади.

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА
25 августда
М. Қори-Ёқубов номидаги Ўзбек Давлат филармонияси ва эстрада артистларининг
КОНЦЕРТИ
Концертда Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар Олмахон ҲАЙИТОВА, Меҳри АБДУЛЛАЕВА, солистлар: Зокиржон СУЛТОНОВ, Гулчеҳра ИСМОИЛОВА, Жуманиёз СОБИРОВ, Хайриддин ФАЁЗОВ ва бошқалар қатнашади.
Программани Бутуниттифоқ театрлар фестивалининг лауреати Зайтуна ТОЖИБОЕВА олиб боради.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ «ГАСТРОНОМ» КОНТОРАСИ
сотувчилар тайёрлаш бўйича 8—10 синф ҳажмида маълумотли 16 дан 24 ёшгача бўлган йигит ва қизларни
МАКТАБ-МАГАЗИНГА ҚАБУЛ ҚИЛАДИ
Ўқиш муддати 3 ойдан 6 ойгача.
42 сўмдан 54 сўмгача стипендия тўланади.
Ўқишни тугатганлар Тошкент шаҳар гастрономларида ишлайдилар.
Ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда институт ва техникумларда ўқиш учун имконият яратиб берилади.
Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Хоразм кўчаси, 25-уй, кадрлар бўлими Телефон В-3-42-03.

КИНО

Менинг ҳаётимсан (1 ва 2-серия) — «ЧАЙКА», «ЎЗБЕКИСТОН», «ВОСТОК», «ДРУЖБА», «МОСКВА» (кундуз ва кечқурун).

Бошқа ҳеч ким — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (эрталаб соат 10, кундуз 4 ва кеч 9-15 минутда).

Розмари — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз соат 12, 2, кеч 6 ва 8 да).

ЁЗГИ БИНОДА

(кеч соат 9 ва 10-40 минутда бошланади)

Менинг ҳаётимсан (1 ва 2-серия) — «ФЕСТИВАЛЬ», ТЕЛЬМАН номли.

Сангам (ўзбек тилида) — НАВОИЙ номли.

Сойдаги одам — «ХИВА».

23 АВГУСТДА

ҚИШКИ БИНОДА

Катта соврин — САНЪАТ САРОЙИ (кечқурун).

Менинг ҳаётимсан (1 ва 2-серия) — «ЧАЙКА», «ЎЗБЕКИСТОН», «ВОСТОК», «ДРУЖБА», «МОСКВА» (кечқурун), «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кеч соат 8 яримда).

Сойдаги одам — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кеч соат 6-40 минутда).

ЁЗГИ БИНОДА

(кеч соат 9 ва 10-40 минутда бошланади)

Сангам — НАВОИЙ номли (ўзбек тилида).

Менинг ҳаётимсан (1 ва 2-серия) — «ФЕСТИВАЛЬ».

Сойдаги одам — «ХИВА».

Яна севги ҳақида — ТЕЛЬМАН номли.

24 АВГУСТДА

ҚИШКИ БИНОДА

Катта соврин — САНЪАТ САРОЙИ (кундуз ва кечқурун).

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРДА — 24/VIII да Спартак, 25/VIII да Зулматдан зиё.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 23/VIII да Ўғил уйлантириш, 24/VIII да Қизбулоқ.

ЎЗБЕКИСТОН ССР МАХСУС ҚУРИЛИШ-МОНТАЖ МИНИСТРЛИГИГА
бўлим бошлиғи, моддий-техника таъминоти бошқармаси бухгалтер-кассири, меҳнат ва маош бўлими инженери, бухгалтер-ревизор, план бўлими катта иқтисодчиси, инженер-электриклар сантехниклар, техника бошқармаси бошлиғининг ўринбосари, машинисткалар
КЕРАК
Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Глинка кўчаси, 3-уй, 5-қават, 85-хона, кадрлар бўлими. Телефон 5-20-62

ТОШКЕНТ «УЗХЛАДОТОРГМОНТАЖ» ТРЕСТИНИНГ МАХСУСЛАШТИРИЛГАН РЕМОНТ-МОНТАЖ БОШҚАРМАСИ
совитиш ва савдо-технология ускуналари бўйича механиклар тайёрлайдиган
3 ОЙЛИК КУРСГА ҚАБУЛ ҚИЛАДИ
Курсга камида 2 разрядли слесарь-электрик касби бўлган 23 ва ундан катта ёшдаги гражданлар қабул қилинади.
Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Грампластинка кўчаси, 40-уй. Телефонлар Е-6-17-52, Е-6-21-31.

ТОШКЕНТ ТЎҚИМАЧИЛИК КОМБИНАТИ
17 ва ундан катта ёшдаги қизларни йигирувчи, тўқувчи, арқоқчи, съёмкачи, калава ўровчи, зарядловчи, тароқчи, тростилчи, лентачи, тикувчи, лаборантка, ўлчовчи, қабул қилувчи, ҳисобловчи, контролёр, машинистка ва ошпазликка ўргатишга;
17 ва ундан катта ёшдаги йигитларни токарь, электромонтёр-слесарь, сувоқчи, ғишт терувчи, дурадгор, пресловчи, ғилоф тайёрловчи, ранг тайёрловчи, жабдуқчи касбларига ўргатишга
ҚАБУЛ ҚИЛАДИ
ҳамда юкчи, транспортировкачи, фаррош ва қоровулларни
ИШГА ТАКЛИФ ҚИЛАДИ
Совет Армияси сафида ҳарбий хизматни тугатиб қайтганларни мастер ёрдамчиси, раклист, гравер касбига ўргатиш учун қабул қилади.
Бошқа шаҳардан келганлар ётоқхона билан таъминланадилар.
Комбинат қошида кечки икки сменали умумтаълим ишчи ёшлар мактаби, кечки техникум, институтга кирувчилар учун тайёрлов курслари бор.
Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Физкультурная кўчаси, 6-уй, 4 хона (7, 9, 11, 14-трамвайлар, 2, 6-троллейбусларнинг «Физкультурная» бекати).

БИЗНИНГ АДРЕС: ТОШКЕНТ ТЕЛЕФОНЛАР
Тошкент шаҳар, Дзержинский кўчаси, 15-уй.
РЕДАКЦИЯ ТЕЛЕФОНЛАРИ. Коммутатор — 33-02-49 дан 33-02-58 гача, редактор ўринбосарлари — 33-29-33, 33-29-09; масъул секретарлар — 33-27-22; партия, совет ва касаба союз ташкилотлари, шаҳар хўжалиги бўлимлари — 33-29-42; саноат, қурилиш ва транспорт бўлими — 33-27-03; адабиёт, санъат ва маданият бўлими — 33-29-55; хатлар ва оммавий ишлар, физкультура ва спорт бўлимлари — 33-29-70; фан ва олий ўқув юртлари, иллюстрация бўлимлари — 33-27-57; ахборот бўлими — 33-65-57; эълонлар бўлими — 33-81-42.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Бирлашган нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри.
Индекс 64579.
Нашр. № 2533.
Р. 17746